

LOL.430.004.2022
Nr ewid. 128/2022/P/22/073/LOL

Informacja o wynikach kontroli

ROZWÓJ NOWYCH POMYSŁÓW BIZNESOWYCH
DOFINANSOWANYCH Z PROGRAMU OPERACYJNEGO
POLSKA WSCHODNIA

DELEGATURA W OLSZTYNIE

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

Informacja o wynikach kontroli

Rozwój nowych pomysłów biznesowych dofinansowanych z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia

Dyrektor Delegatury NIK w Olsztynie

Piotr Górny

Akceptuję:

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Małgorzata Motylow

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 16. 11. 2022

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ.....	4
1. WPROWADZENIE.....	7
2. OCENA OGÓLNA	9
3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI.....	10
4. WNIOSKI.....	15
5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	16
5.1. Przygotowanie Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 i wybór projektów w zakresie działania platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych.....	16
5.2. Realizacja i efekty działania 1.1. Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.....	24
5.2.1. Wielkość osiągniętych wskaźników realizacji działania 1.1	24
5.2.2. Ogólne informacje o projektach z zakresu platform startowych Programu Operacyjnego Polska Wschodnia realizowanych przez kontrolowanych beneficjentów.....	25
5.2.3. Przygotowanie projektów	27
5.2.4. Udzielanie zamówień	27
5.2.5. Realizacja finansowa projektów	29
5.2.6. Realizacja rzeczowa projektów	32
5.3. Nadzór nad realizacją działania 1.1. Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.....	38
6. ZAŁĄCZNIKI.....	47
6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe.....	47
6.2. Zakresy rzeczowe skontrolowanych projektów.....	56
6.3. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych.....	63
6.4. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności.....	71
6.5. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	72
6.6. Stanowisko Ministra do informacji o wynikach kontroli	73

Wykaz stosowanych skrótów, skrótowców i pojęć

akceleracja	specjalizowane usługi doradcze związane z analizą rynku docelowego, wszelkie usługi związane z merytoryką funkcjonowania firmy, które pozwolą jej osiągnąć sukces. Akceleracja ma na celu rozwinięcie idei, przetestowanie jej oraz przygotowanie do wdrożenia. Typowy okres akceleracji trwa od 3 do 6 miesięcy;
beneficjent	podmiot realizujący projekty na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości;
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
inkubacja biznesu	to sposób na rozwój nowej firmy, szczególnie popularny wśród startupów, które wkraczają na biznesową ścieżkę, mając pomysł na innowacyjny produkt lub usługę. Jest to coraz popularniejszy sposób na rozwój firmy bez ponoszenia dużych kosztów związanych ze startem w biznes. Inkubacje biznesu można też określić jako usługę oferowaną przez inkubatory przedsiębiorczości, działające przy instytucjach otoczenia biznesu, takich jak np. parki technologiczne;
inkubator przedsiębiorczości	jest podmiotem, który oferuje swoje wsparcie tym, którzy mają pomysł na firmę, ale nie mają środków lub wiedzy umożliwiających założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Dzięki temu pozwala młodym przedsiębiorcom postawić pierwsze kroki w świecie biznesu i zapoznać się z prowadzeniem własnej firmy bez jej zakładania. Inkubator może przyjąć formę fundacji, stowarzyszenia lub organizacji pozarządowej (parki technologiczne, naukowo-technologiczne, parki naukowe, czy inkubatory technologiczne). Większość inkubatorów przedsiębiorczości oferuje podobne podstawowe udogodnienia dla młodych przedsiębiorstw. Zaliczają się do nich: obsługa biur rachunkowego, w tym pełna księgowość, księga przychodów i rozchodów, ryczałt i prowadzenie dokumentacji związanej z kadrami i płacami, a także działania związane z marketingiem, wspieraniem obszarów działania w social mediach i public relations oraz pozycjonowaniem stron internetowych;
IP	Instytucja Pośrednicząca Programem Polska Wschodnia, tj. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości;
IZ	Instytucja Zarządzająca Programem Polska Wschodnia, tj. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Departament Programów Ponadregionalnych;
Ministerstwo	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej;
oś priorytetowa	wyodrębniona część programu operacyjnego, realizująca część strategii ujętej w programie poprzez grupę działań wzajemnie powiązanych, realizujących mierzalne cele szczegółowe;
platforma startowa	to kompleksowy program inkubacji innowacyjnych startupów w Polsce Wschodniej, który obejmuje dwa poddziałania (1.1.1 i 1.1.2). Pierwszy z instrumentów (poddziałanie 1.1.1) zakłada stworzenie w makroregionie Polski Wschodniej programu wsparcia, którego celem jest przekształcanie innowacyjnych pomysłów z potencjałem biznesowym w produkty i usługi, przygotowanie ich pod kątem rynkowym według przyjętej metodologii oraz opracowanie rentownych modeli biznesowych. Drugi z instrumentów (1.1.2) zakłada dofinansowanie rozwoju działalności w makroregionie. Każda platforma jest zlokalizowana w co najmniej jednym województwie Polski Wschodniej i obejmuje animatora platformy startowej (ośrodek innowacji), odpowiedzialnego za koordynację projektu oraz partnerów (m.in. uczelnie wyższe, ośrodki badawcze, uczelnie, fundusze i doświadczeni przedsiębiorcy). W platformach startowych startupy otrzymują ekspercką pomoc i mogą rozwijać pomysły w rentowne modele biznesowe. Menadżer inkubacji ma za zadanie przygotowanie szczegółowego planu inkubacji danego pomysłu. Po jego realizacji i uzyskaniu raportu z inkubacji wydanego przez animatora platformy startowej mogą one starać się o 1 mln zł na rozwój swojego biznesu w ramach konkursu na rozwój startupów w Polsce Wschodniej;

POPW lub Program	Program Polska Wschodnia 2014–2020 ¹ ;
startup	nowo utworzone przedsiębiorstwo lub tymczasowa organizacja poszukująca modelu biznesowego, który zapewniłby jej zyskowy rozwój. Podmioty zaliczane do tej kategorii są najczęściej związane z technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi (ICT) oraz sektorami high tech;
UE	Unia Europejska;
ufp	ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.);
umowa o dofinansowanie	umowa, o której mowa w art. 2 pkt 26 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.); załącznikiem do umowy o dofinansowanie jest wniosek o dofinansowanie, w którym opisany jest projekt. Określa szczegółowe zasady i warunki, na jakich dokonywane jest przekazywanie, wykorzystanie i rozliczanie wydatków kwalifikowanych, dokonywanych przez beneficjenta w ramach projektu określonego szczegółowo we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do tej umowy;
ustawa o NIK	ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623);
ustawa Pzp	ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.) – utraciła moc z dniem 1 stycznia 2021 r. (art. 89 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2020, ze zm.)). Od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.);
ustawa wdrożeniowa	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.);
wniosek o płatność	wniosek o refundację wydatków lub o rozliczenie projektu, składany w celu refundacji lub rozliczenia wydatków faktycznie poniesionych, potwierdzonych za pomocą faktur lub dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej;
wskaźnik produktu	wartości służące do pomiaru produktów objętych wsparciem lub produktów na poziomie programu operacyjnego; wskaźnik ten odnosi się do wszystkich produktów, powstałych w trakcie realizowania projektu oraz w rezultacie wydatkowania przyznanych środków. W przypadku poddziałania 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej wskaźnikiem tym jest głównie liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzania produktów nowych dla firmy i rynku. W przypadku poddziałania 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów wskaźnikiem tym jest m.in. liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego oraz liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw;

¹ <https://www.polskawschodnia.gov.pl/strony/o-programie/dokumenty/program-polska-wschodnia-2014-2020/>

wskaźnik rezultatu wartości służące do pomiaru rezultatów osiągniętych w ramach projektów objętych wsparciem lub rezultatów uzyskanych na poziomie programu operacyjnego; wskaźnik ten dotyczy efektów działań, które nastąpiły po zakończeniu i w wyniku realizowania projektu oraz które wpływają bezpośrednio na otoczenie społeczno-ekonomiczne; wskaźnik rezultatu informuje o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wcielenia w życie danego przedsięwzięcia oraz sytuacji beneficjenta projektu na danym etapie. W przypadku poddziałania 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej wskaźnikiem tym jest głównie liczba wprowadzonych innowacji produktowych. W przypadku poddziałania 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów wskaźnikiem tym jest m.in. liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu oraz liczba nowych przedsiębiorstw wspartych przez Instytucje Otoczenia Biznesu (dalej: IOB) gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej;

wydatek kwalifikowalny koszt lub wydatek poniesiony w związku z realizacją projektu w ramach programu operacyjnego, który kwalifikuje się do refundacji lub rozliczenia (w przypadku systemu zaliczkowego) zgodnie z umową o dofinansowanie;

wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020; wytyczne to instrument prawny określający ujednoczone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych, skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów operacyjnych oraz stosowane przez te instytucje na podstawie właściwego porozumienia, kontraktu terytorialnego albo umowy, a także przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

1. WPROWADZENIE

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Czy środki Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 na realizację projektów z zakresu nowych pomysłów biznesowych wykorzystano prawidłowo i uzyskano zakładane efekty?

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy rzetelnie przygotowano Program Operacyjny Polska Wschodnia w zakresie dofinansowania platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych?
2. Czy sprawowano skuteczny nadzór i kontrolę nad procesem udzielania wsparcia dla innowacyjnych przedsięwzięć?
3. Czy prawidłowo zostały wybrane projekty do dofinansowania?
4. Czy sprawowano skuteczny nadzór nad realizacją projektów zakwalifikowanych do dofinansowania?
5. Czy projekty realizowano zgodnie z umowami o dofinansowanie w zakresie rzeczowym i finansowym?
6. Czy osiągnięto założone wskaźniki produktu i rezultatu?

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
20 beneficjentów Programu

Okres objęty kontrolą

Lata 2014–2022 (I kwartał). Dla realizacji celów kontroli mogły być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.

Budowa nowoczesnej i stabilnej gospodarki wymaga stworzenia kompleksowego systemu wsparcia mikro, małej i średniej przedsiębiorczości oraz innowacji. Zapewnia ono nie tylko możliwość transferu, lecz przede wszystkim tworzenia nowych technologii i podnoszenia produktywności. Kluczowymi czynnikami jej poprawy jest postęp technologiczny oraz wzrost kapitału rzeczowego i intelektualnego w strukturze określonych czynników wytwórczych. Realizacja takich przedsięwzięć ma duże znaczenie dla podniesienia atrakcyjności gospodarczej. Coraz częściej to właśnie firmy z tego sektora są motorem postępu i jako pierwsze wdrażają nowe standardy pracy zdobywając przewagę konkurencyjne. Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, z szerokimi możliwościami jej wsparcia, zaliczana jest do trwałych czynników, które przesądzają o poziomie konkurencyjności danego regionu.

Wychodząc naprzeciw wyżej wymienionym założeniom, w ramach przyjętej w POPW osi priorytetowej I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia przewidziano działanie 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów. Stwarzają one warunki umożliwiające przekazanie wsparcia finansowego ukierunkowanego na rozwój małych i średnich firm, wzrost ich konkurencyjności oraz poprawę warunków funkcjonowania. Wsparcie to przygotowano z myślą o wzroście innowacyjności i konkurencyjności gospodarki pięciu regionów: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, a co za tym idzie, poprawie warunków funkcjonowania firm tych regionów, ich „przeżywalności”, nowoczesności, podnoszenia i rozszerzenia oferty produktowej i usługowej. W ramach ww. działania wyodrębniono dwa poddziałania, tj. 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów i 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej. Ich celem jest stworzenie takiego systemu wsparcia nowych biznesów-startupów, który pomoże młodym ludziom realizować innowacyjne pomysły we własnych firmach. System ten opiera się o tzw. platformy startowe, których celem jest przekształcanie innowacyjnych pomysłów w produkty i usługi oraz przygotowanie ich pod kątem rynkowym według przyjętej metodologii, w tym opracowanie rentownych modeli biznesowych².

Każda z takich form obarczona jest wysokim ryzykiem niepowodzenia. Wolumen sprzedaży, konkurencja i możliwości marketingowe często są przeszacowane i mają swoje konsekwencje finansowe. Brak środków ze sprzedaży powoduje problemy w regulowaniu zobowiązań firmowych. Rosnące koszty, przy zbyt niskiej sprzedaży, powodują brak płynności finansowej i potrzebę dalszego dofinansowywania startupu. W takiej sytuacji dalszy rozwój staje się niemożliwy, prowadzi do znacznego ograniczenia działalności spółki i ograniczania kosztów, a tym samym do nieosiągnięcia trwałości projektowej.

Założeniem niniejszej kontroli NIK było zbadanie prawidłowości i skuteczności wykorzystania środków finansowych POPW na realizację projektów z zakresu platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych. Ocenie pod względem legalności i gospodarności podlegały działania 20 benefi-

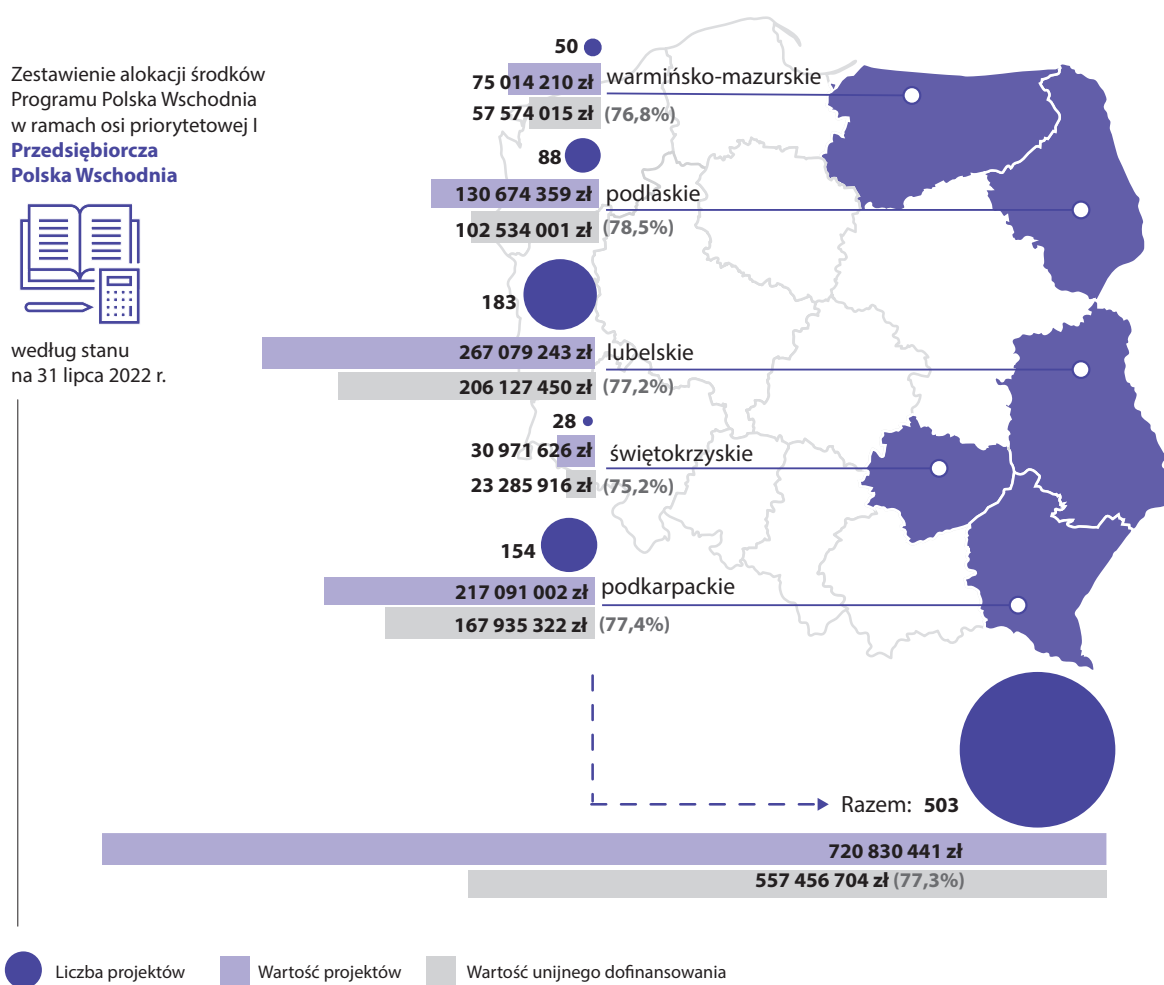
² Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014–2020, czerwiec 2022, str. 20–23.

WPROWADZENIE

beneficjentów³ tego Programu w zakresie zgodności z umowami o dofinansowanie realizowanych przez nich zadań i uzyskania zakładanych efektów. W PARP oceniano natomiast prawidłowość i rzetelność wyboru projektów do dofinansowania oraz nadzór nad ich realizacją, a w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej przygotowanie Programu oraz nadzór i kontrolę nad procesem udzielania wsparcia dla innowacyjnych przedsięwzięć.

Infografika nr 1

Zestawienie alokacji środków Programu Polska Wschodnia 2014–2020 w ramach osi priorytetowej I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia według stanu na 31 lipca 2022 r.

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie ustaleń kontroli.

³ Jeden z kontrolowanych beneficjentów zaprzestał realizacji projektu i nie osiągnął celu projektu oraz zaplanowanych wskaźników.

2. OCENA OGÓLNA

Wsparcie finansowe z Programu Polska Wschodnia 2014–2020 przeznaczone dla beneficjentów na realizację projektów z zakresu nowych pomysłów biznesowych przyczyniło się do uzyskania zakładanych efektów rzeczowych w postaci rozwoju nowych innowacyjnych przedsięwzięć. Projekty realizowane przez skontrolowanych sześciu z 20 beneficjentów zostały już zakończone, a środki przyznane w ramach udzielonego dofinansowania wydatkowane prawidłowo na cele związane z ich wdrażaniem. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, obecny stopień zaawansowania realizacji niezakończonych jeszcze 13 projektów (65%) nie zagraża osiągnięciu założonych celów.

Program w zakresie działania 1.1. został rzetelnie przygotowany w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, a projekty zakwalifikowane do dofinansowania zostały przez PARP wybrane zgodnie z wymogami określonymi w ustawie wdrożeniowej.

Beneficjenci w 19 przypadkach (95%) realizowali dofinansowane projekty zgodnie z umowami o dofinansowanie, a 12 z nich (60%) osiągnęło już zamierzone efekty rzeczowe, w tym zaplanowane wskaźniki produktu i rezultatu. W toku kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości w realizacji pięciu projektów. Dotyczyły one głównie sposobu wykorzystania przyznanych środków oraz rozliczenia otrzymanego dofinansowania.

Nie w pełni skuteczny był również nadzór sprawowany nad prawidłowością realizacji dofinansowanych projektów. O ile w Ministerstwie zapewniano właściwy nadzór nad procesem udzielania wsparcia dla innowacyjnych przedsięwzięć, prowadząc kontrole oraz analizując sprawozdania dotyczące realizacji POPW, to jednak w PARP, jako Instytucji Pośredniczącej, nie wszystkie działania w tym zakresie były skuteczne. Ustalenia kontroli ujawniły bowiem, że opieszale podejmowano w PARP działania mające na celu odzyskanie od pięciu beneficjentów zwrotu 7,2 mln zł tytułem udzielonego dofinansowania z powodu ujawnienia istotnych nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku prowadzonych kontroli. W ocenie NIK nie w pełni skuteczny nadzór tej instytucji nad realizacją dofinansowanych projektów platform startowych, w tym brak podjęcia natychmiastowych działań może utrudnić lub wręcz uniemożliwić odzyskanie wypłaconych środków.

Środki POPW wykorzystano prawidłowo i uzyskano zakładane efekty rzeczowe

3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

Prawidłowe przygotowanie i promowanie POPW

Realizację POPW, traktowanego jako instrument wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego pięciu województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, powierzono PARP, pełniącej rolę IP tego programu. W jego przygotowanie zaangażowane były łącznie 63 podmioty. Przed wprowadzeniem Programu zrealizowano pilotaż działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów, który wykazał zasadność rozwiązań przyjętych w jego konstruowaniu. W latach 2015–2021 prowadzono, wraz z PARP, aktywne działania mające na celu promowanie nowych form wspierania i rozwoju przedsiębiorczości w postaci platform startowych i startupów. [str. 16–19]

Wyboru projektów do dofinansowania dokonano prawidłowo i rzetelnie

Wyboru projektów dokonywano zgodnie z wymogami określonymi w ustawie wdrożeniowej. W latach 2014–2022 (I kwartał) PARP przeprowadziła pięć naborów wniosków o dofinansowanie, w tym dwa w poddziałaniu 1.1.1 oraz trzy w poddziałaniu 1.1.2. Konkursy ogłoszone przez IP w ramach tych poddziałań przeprowadzone zostały rzetelnie. Wnioski, które zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem warunków formalnych poddane zostały ocenie formalno-merytorycznej przez komisję oceny projektów, z prac której sporządzano protokoły zawierające informacje o przebiegu i wynikach tej oceny. Na listach rankingowych zostały ujęte wszystkie projekty konkursowe, które przeszły ocenę pozytywnie i uzyskały największą liczbę punktów.

Do końca I kwartału 2022 r. z podmiotami pozytywnie zakwalifikowanymi do dofinansowania IP zawarła 446 umów na realizację projektów platform startowych i rozwoju startupów w Polsce Wschodniej o łącznej wartości 665 227,2 tys. zł (dziewięć umów na kwotę 149 884,1 tys. zł w poddziałaniu 1.1.1 i 437 na kwotę 515 343,1 tys. zł w poddziałaniu 1.1.2), z czego 534 550,2 tys. zł stanowiło dofinansowanie (odpowiednio: 139 909,3 tys. zł i 394 640,9 tys. zł). Od każdego beneficjenta spoza sektora finansów publicznych egzekwowano ustanowienie zabezpieczenia prawidłowego zrealizowania zawartych umów. [str. 20–23]

Kontrolę realizacji projektów w ramach działania 1.1. POPW przeprowadzono w 20 jednostkach, w tym w pięciu inkubatorach przedsiębiorczości (platformach startowych) i w 15 spółkach – startupach. W każdej z nich skontrolowano po jednym projekcie – łącznie 20⁴. Łączna wartość tych projektów wyniosła 120 159,3 tys. zł, w tym 107 295,0 tys. zł stanowiło dofinansowanie z POPW. [str. 25–27]

Nieprawidłowości w siedmiu skontrolowanych projektach

Nieprawidłowości stwierdzono w siedmiu skontrolowanych projektach. W przypadku trzech z nich miały charakter formalny i nie wpływały na prawidłowość realizacji umów o dofinansowanie i na osiągnięcie zakładanych efektów. Dotyczyły one m.in. nieprzesłania do PARP w terminie ustalonym w umowie o dofinansowanie wniosków o płatność za określone kwartały oraz nieterminowego złożenia wniosku o przedłużenie umowy

⁴ W przypadku kontroli projektu POPW.01.01.01-20-0001/18-00 Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego (dalej: BPNT) pn. Platforma startowa dla nowych pomysłów – Hub of Talents 2 kontrolą objęto dodatkowo projekt POPW.01.01.01-20-0001/15-00 Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents, tj. projekt poprzedzający realizację wytypowanego do kontroli NIK. Hub of Talents 2 jest kontynuacją i rozwinięciem Hub of Talents.

o dofinansowanie, realizacji projektu niezgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i nieinformowania IP o odstępstwach, a także wyboru partnera projektu z naruszeniem terminów wskazanych w ustawie wdrożeniowej. Istotne nieprawidłowości stwierdzono natomiast w dwóch projektach: jednym, o łącznej wartości 1709,3 tys. zł i 999,9 tys. zł dofinansowania z POPW, realizowanym przez startup i drugim dotyczącym platformy startowej (odpowiednio: 18 059,6 tys. zł i 17 070,4 tys. zł). Spółka – startup zaprzestała realizacji projektu i tym samym nie osiągnęła celu i wskaźników wskazanych we wniosku o jego dofinansowanie. Wbrew zobowiązaniu wynikającemu z umowy o dofinansowanie projektu nie składała wniosków o płatność, nie rozliczyła otrzymanej zaliczki na jego realizację oraz nie informowała niezwłocznie PARP o problemach w realizacji umowy, a także nie odpowiadała na jej wezwania do przedłożenia dokumentów dotyczących projektu. Druga istotna nieprawidłowość, powstała przy realizacji umowy przez platformę startową i polegała na niestosowaniu przepisów ustawy Pzp w zakresie oceny ofert i upubliczniania ogłoszenia oraz szacowania wartości zamówienia w sposób niezgodny z procedurami wewnętrznymi jednostki budżetowej. Nieprawidłowości dotyczyły również nierozliczenia transz otrzymanych zaliczek w wysokości i terminie wynikającym z umowy o dofinansowanie, a także nierzetelnie przedstawionych danych do rozliczenia zaliczki we wniosku o płatność przez jednego z beneficjentów i przekazania na rachunek jego bankowy, bez uprzedniej zgody PARP kwoty 85,7 tys. zł (odpowiadającej poniesionym ze środków własnych wydatkom kwalifikowalnym) oraz zapłaty 3,5 tys. zł odsetek z tytułu nieprawidłowo rozliczonej zaliczki. [str. 28–31, 36–37]

Skontrolowane jednostki budżetowe lub z udziałem jednostek sektora finansów publicznych przeprowadziły postępowania o zamówienia publiczne zgodnie z przepisami ustawy Pzp. Nieprawidłowości w tym zakresie wystąpiły w jednym projekcie – Olsztyńskiego Parku Naukowo Technologicznego (dalej: OPNT) i dotyczyły niestosowania przepisów ww. ustawy w zakresie oceny ofert i upubliczniania ogłoszenia oraz szacowania wartości zamówienia w sposób niezgodny z procedurami wewnętrznymi jednostki. Zamawiający m.in. nie odrzucił oferty, pomimo że wykazane przez oferenta doświadczenie dla osób, o których mowa w Specyfikacji Warunków Zamówienia, nie spełniało warunku udziału w postępowaniu. [str. 28–29]

Spośród objętych kontrolą 20 beneficjentów, 14 niepodlegających stosowaniu ustawy Pzp⁵ udzieliło zamówień zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków. Zamówienia te zostały udzielone przez spółki zgodnie z zasadą konkurencyjności, określoną w punkcie 6.5.2 tych wytycznych, tj. w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Upubliczniono zapytania ofertowe poprzez ich zamieszczenie w Internetowej Bazie Konkurencyjności. Precyzyjnie, jednoznacznie i wyczerpująco opisano przedmioty zamówienia, wybrano najkorzystniejsze oferty zgodne z opisem przedmiotu zamówienia, w oparciu o ustalone w zapytaniu ofertowym kryteria oceny, a wybrani wykonawcy spełniali warunki udziału w postępowaniu. [str. 29]

Nieprawidłowości
w stosowaniu
ustawy Pzp

Wszyscy beneficjenci
– startupy prawidłowo
udzielali zamówień

⁵ Z wyłączeniem jednej jednostki, tj. spółki, która zaprzestała realizacji projektu, postępowania o zamówienia były przez nią przygotowane, ale nie zostały wszczęte ze względu na niezłożenie wniosku patentowego.

Nieterminowe rozliczanie projektów

Nieprawidłowości w zakresie finansowej realizacji projektów stwierdzono u sześciu beneficjentów (30%), w tym u dwóch w poddziałaniu 1.1.1 oraz u czterech w poddziałaniu 1.1.2. Dotyczyły one m.in. nieprzesłania (w dwóch przypadkach) do PARP, w terminie ustalonym w umowie o dofinansowanie, wniosków o płatność, tj. za II kwartał 2021 r. i za III kwartał 2021 r. oraz niedołączenia stosownej dokumentacji rozliczeniowej do wniosku. Nieprawidłowości dotyczyły również nierozliczenia transz otrzymanych zaliczek w wysokości i terminie wynikającym z tej umowy przez trzech beneficjentów. Obowiązującym ich terminem, którego nie dotrzymano było sześć miesięcy od dnia otrzymania transzy zaliczki, w wysokości co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki. Nierzetelnie przedstawiono także dane do rozliczenia zaliczki we wniosku o płatność przez jednego z nich i przekazano na rachunek bankowy jednostki (bez uprzedniej zgody PARP) kwotę 85,7 tys. zł (odpowiadającą poniesionym ze środków własnych wydatkom kwalifikowalnym) oraz kwotę 3,5 tys. zł (odpowiadającą wartości odsetek należnych z tytułu nieprawidłowo rozliczonej przez beneficjenta zaliczki) na rachunek bankowy refundacyjny. Nie dokonano też korekty rozliczenia w systemie teleinformatycznym dwukrotnie rozliczonych wydatków z faktur, przez co zawyżono postęp finansowy projektu o 38,4 tys. zł. [str. 30–31]

Wysoki wskaźnik wykonania wskaźników przez platformy startowe

Na koniec I kwartału 2022 r. w wyniku działalności pięciu platform startowych udzielono wsparcia 899 przedsiębiorcom (88,4% wartości docelowej), w tym 786 nowym przedsiębiorstwom wspartym przez IOB, gotowym do rozpoczęcia działalności rynkowej (87,4% wszystkich startupów objętych inkubacją). Obejmowało ono także wsparcie niefinansowe w zakresie doradztwa specjalistycznego. [str. 32]

W kontrolowanym okresie 14 startupów (93%) osiągnęło 95 spośród 108 zaplanowanych wskaźników produktu (88%) oraz 20 spośród 30 wskaźników rezultatu, dotyczących wprowadzonych innowacji i innowacji produktowych (67%). Dziesięć z nich osiągnęło wszystkie wymagane wartości docelowe, poza wskaźnikami produktu dotyczącymi wysokości inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw oraz liczby zakupionych wartości niematerialnych i prawnych lub środków trwałych, które odpowiednio w pięciu i dwóch przypadkach osiągnęto w mniejszej niż zakładano wartości. Wynikało to m.in. z niższych niż zakładano wydatków projektów i nie miało wpływu na realizację zaplanowanych zadań. Na innowacje produktowe startupów składały się m.in. aplikacje mobilne oraz platformy internetowe, których zadaniem było stworzenie przestrzeni łączącej dwie strony procesu wykonywania i interpretacji badań radiologicznych (RTG, CT, MRI), czy umożliwienie wizualizacji modeli 3D mebli (fotogrametrycznych skanów mebli oraz parametrycznych hologramów w rzeczywistym pomieszczeniu użytkownika). Wykonano także robota przemysłowego przeznaczonego do cięcia rdzeni tekturowych oraz wdrożono na rynek innowacyjnej technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej (DLC) na powierzchnie płaskie. [str. 33–34]

SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

W wyniku ich wprowadzenia na rynek cztery spółki (27%) osiągnęły łączny przychód w wysokości 2129,5 tys. zł. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach wykazało 10 spółek (67%) na poziomie ogółem 38,3 etatu⁶. Termin osiągnięcia wartości docelowych tych wskaźników dla wszystkich jednostek zaplanowano na koniec 2022 r. lub 2023 r. [str. 36]

Nieprawidłowości w realizacji rzeczowej projektów stwierdzono u pięciu beneficjentów (25%). W przypadku czterech z nich były to nieprawidłowości o charakterze formalnym, niewpływające na prawidłowość realizacji umów o dofinansowanie i na osiągnięcie zakładanych efektów. Dotyczyły one nieterminowego złożenia wniosku o przedłużenie umowy o dofinansowanie oraz o wydłużenie okresu kwalifikowalności, realizacji projektu niezgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i nieinformowania IP o odstępstwach, a także wyboru partnera projektu z naruszeniem terminów wskazanych w ustawie wdrożeniowej.

Istotną nieprawidłowość stwierdzono natomiast w jednej spółce – start-upie. Zaprzestała ona bowiem realizacji projektu i tym samym nie osiągnęła celu i wskaźników wskazanych we wniosku o jego dofinansowanie. Wbrew zobowiązaniu wynikającemu z umowy o dofinansowanie projektu nie składała wniosków o płatność, nie rozliczyła otrzymanej zaliczki na jego realizację oraz nie informowała niezwłocznie PARP o problemach w realizacji umowy, a także nie odpowiadała na jej wezwania do przedłożenia dokumentów dotyczących projektu. Przyczyną powstania tej nieprawidłowości było m.in. zakończenie współpracy z firmą rozliczającą projekt oraz niewywiązanie się głównego pomysłodawcy z zobowiązań dotyczących tego projektu. [str. 36–37]

Skontrolowani beneficjenci podejmowali, zgodnie z obowiązkiem określonym w umowie o dofinansowanie, działania informacyjne i promocyjne dotyczące realizowanych projektów. Przeprowadzono akcje marketingowe, uczestniczono w targach, czy kongresach, przygotowano materiały promocyjne, prezentacje, kampanie radiowe i prasowe. Opisy projektów zostały opublikowane na stronach internetowych beneficjentów. [str. 38]

Ministerstwo posiadało dane dotyczące liczby startupów funkcjonujących w okresie trwałości realizowanych przez nich projektów. W tym celu wykorzystywało dane zbierane przez PARP na podstawie porozumienia dotyczącego monitorowania projektów pod kątem realizacji zasady ich trwałości. Z danych tych wynikało, że spośród 105 zakończonych projektów poddziałania 1.1.2 do czerwca 2022 r. 97 z nich znajdowało się w okresie trwałości. W czerwcu 2022 r. Ministerstwo dysponowało również informacjami świadczącym o tym, że wszystkie spółki, które realizowały wsparte projekty nadal funkcjonowały. [str. 39]

W latach 2016–2022 (do końca I kwartału) Departament Programów Ponadregionalnych Ministerstwa przeprowadził łącznie cztery kontrole systemowe realizacji Programu, obejmujące m.in. działanie 1.1. W każdym przypadku podmiotem kontrolowanym była PARP. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości dotyczących realizacji przez nią zadań związanych z działaniem 1.1. POPW. [str. 40–41]

Formalny charakter nieprawidłowości w realizacji rzeczowej projektów

Jeden z beneficjentów zaprzestał realizacji projektu

Prawidłowe działania informacyjno-promocyjne beneficjentów

Właściwy monitoring Ministerstwa we wdrażaniu działania 1.1. POPW

⁶ Dane na podstawie dokumentacji złożonych wniosków o płatność do IP.

Rzetelne działania PARP w weryfikacji wniosków o płatność

PARP realizowała zadania polegające na monitoringu i kontroli realizacji projektów dofinansowanych środkami Programu. W okresie objętym kontrolą, na podstawie złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność Agencja wypłaciła łącznie 325 015,4 tys. zł, w tym 86 630,3 tys. zł dotyczyło poddziałania 1.1.1 i 238 385,1 tys. zł poddziałania 1.1.2. Agencja rzetelnie dokonywała weryfikacji kompletności wniosków o płatność. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 12 kontroli w ramach poddziałania 1.1.1 (w tym dwie kontrole doraźne, jedna w formie monitoringu) oraz 169 kontroli w ramach poddziałania 1.1.2 (w tym 11 kontroli doraźnych). [str. 42]

Brak natychmiastowych działań PARP po rozwiązaniu umów o dofinansowanie

Agencja, po rozwiązaniu umów o dofinansowanie z pięcioma beneficjentami (50% wszystkich rozwiązanych), nie podjęła niezwłocznie czynności zmierzających do odzyskania wypłaconych im środków w łącznej kwocie 7248,4 tys. zł wraz z odsetkami. Czynności mające na celu inicjowanie i zakończenie działań związanych ze stwierdzeniem nieprawidłowości realizowane były bowiem niezgodnie z wewnętrznymi procedurami. Niewłaściwy był również przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi PARP. Departament Kontroli (dalej: DK) nie przekazywał bowiem bezzwłocznie Departamentowi Rozwoju Startupów (dalej: DRS) dokumentacji kontroli, potwierdzającej niezgodną z umową o dofinansowanie realizację projektu (następowało to w okresie od 28 do 281 dni, tj. średnio po 166 dniach od zaistnienia tych okoliczności). DRS, po otrzymaniu tej dokumentacji, nie podejmował niezwłocznie działań w celu potwierdzenia nieprawidłowości i przekazania beneficjentom informacji o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Skutkiem tego było niewyegzekwowanie do dnia zakończenia kontroli należnych od beneficjentów środków. Niezgodne z wewnętrzną procedurą Agencji były też działania DRS w ww. przypadkach, polegające na nieprzekazaniu DK, niezwłocznie po potwierdzeniu zaistnienia nieprawidłowości, wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych mających na celu wydanie decyzji, o których mowa w art. 207 ust. 9 ufp, tj. decyzji w sprawie zwrotu środków. W ich wyniku, do dnia zakończenia kontroli NIK (29 czerwca 2022 r.) czterem beneficjentom nie wydano decyzji administracyjnych zobowiązujących ich do zwrotu środków w łącznej wysokości 6 578,6 tys. zł wraz z należnymi odsetkami. [str. 43–45]

4. WNIOSKI

Mając na względzie ustalenia kontroli przeprowadzonej w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej

- 1) Uwzględnienie w planach kontroli systemowej zakresu dotyczącego prawidłowości i terminowości postępowania Instytucji Pośredniczącej w procesie odzyskiwania środków od beneficjentów działania 1.1. POPW w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości.
- 2) Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez PARP zadań w zakresie rozwiązywania umów o dofinansowanie działania 1.1. POPW z winy beneficjentów, z uwzględnieniem aspektu odzyskiwania wypłaconych im środków.

Przyjęcie rozwiązań organizacyjnych zapewniających funkcjonowanie skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w obszarze odzyskiwania od beneficjentów działania 1.1. POPW środków podlegających zwrotowi i zapobiegających nieprawidłowościom stwierdzonym w tym zakresie.

Prezes Polskiej
Agencji Rozwoju
Przedsiębiorczości

5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

5.1. Przygotowanie Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 i wybór projektów w zakresie działania platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych

W Ministerstwie rzetelnie przygotowano POPW w zakresie działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów, m.in. przeprowadzając przed jego uruchomieniem analizy, badania i konsultacje, przejrzystość definiując cele i określając mierzalne wskaźniki służące ocenie ich rezultatu. Sprawowano również nadzór nad realizacją przez IP, tj. PARP zadań wynikających z tego działania, poprzez m.in. dokonywanie analiz przedstawianych informacji oraz zlecenie badań dotyczących jego realizacji, a także prowadzenie kontroli systemowych i doraźnych. PARP wywiązała się z obowiązku prawidłowego przygotowania wyboru projektów. W sposób właściwy ogłaszano i przeprowadzano konkursy w ramach tego działania, a także należycie dokonywano wyboru projektów do dofinansowania, zawierając z wybranymi beneficjentami umowy o dofinansowanie. Rzetelnie monitorowano i nadzorowano wdrażanie dofinansowanych projektów m.in. poprzez kontrole w miejscu ich realizacji oraz weryfikowano przedstawiane przez beneficjentów wnioski o płatność, terminowo wypłacając należne im dofinansowanie.

Konsultacje dotyczące Programu

Program Operacyjny Polska Wschodnia został przygotowany jako instrument wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego pięciu województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Obejmował m.in. wsparcie finansowe rozwoju innowacyjnej przedsiębiorczości oraz ważnych, z punktu widzenia spójności i dostępności terytorialnej makroregionu, inwestycji w komunikację miejską, drogi i kolej. Realizację Programu powierzono PARP, pełniącej rolę IP, na podstawie *Porozumienia w sprawie powierzenia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 w zakresie osi priorytetowych I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia i II Nowoczesna Infrastruktura Transportowa* zawartego 28 kwietnia 2015 r.

W przygotowanie programu zaangażowane były łącznie 63 podmioty, w tym 15 urzędów centralnych, 10 jednostek samorządu terytorialnego ze wschodniej Polski, 17 organizacji pozarządowych, przedstawiciele pracodawców, związków zawodowych, instytucji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji eksperckich oraz 21 uczestników ewaluacji *ex-ante*. Spośród 28 zgłoszonych przez nie wniosków dotyczących działania 1.1, w Programie uwzględniono w całości 19, z których 16 dotyczyło rozszerzenia katalogu definiującego typy beneficjentów, w tym nieograniczenie ich grupy do absolwentów szkół wyższych, dwa – niepowielania działań realizowanych w ramach Programu i regionalnych programów operacyjnych oraz jeden – przeformułowania celu szczegółowego dla Priorytetu Inwestycyjnego 3.1 (platformy startowe dla nowych pomysłów). Jeden wniosek został uwzględniony częściowo i dotyczył złagodzenia oczekiwań w stosunku do nowopowstałych małych i średnich przedsiębiorstw poprzez usunięcie warunku innowacyjności (wskazano, że Platformy startowe nie wykluczają pomysłów, które nie są ściśle związane ze średnimi i wysokimi technologiami).

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

W latach 2014–2020 Ministerstwo zleciło podmiotom zewnętrznym następujące ekspertyzy i analizy dotyczące Programu i obejmujące badania odnoszące się do platform startowych i pomocy udzielanej startupom:

Ekspertyzy i analizy
zlecone przez
Ministerstwo

- ocena możliwości zastosowania poszczególnych form finansowania projektów w ramach osi priorytetowych *Innowacyjna Polska Wschodnia* i *Przedsiębiorcza Polska Wschodnia*;
- ewaluacja *ex-post* pilotażu działania 1.1 Programu Platformy startowe dla nowych pomysłów;
- analiza zasadności zastosowania poszczególnych form finansowania projektów w ramach osi priorytetowej Programu *Przedsiębiorcza Polska Wschodnia*;
- komplementarność i synergia wsparcia przedsiębiorstw makroregionu w ramach Programu, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020 oraz pięciu regionalnych programów operacyjnych;
- ewaluacja *mid-term* postępu rzeczowego i systemu realizacji Programu dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.

Łączny koszt ww. ekspertyz i analiz wyniósł 711,5 tys. zł. W ich wyniku nie stwierdzono zagrożeń dla realizacji zadania 1.1., a wprowadzono jedynie zmiany w zapisach programu polegające na premiowaniu pomysłów zgłoszonych przez osoby do 35 roku życia (zamiast zapisu o skierowaniu oferty platformy startowej do osób do 35 roku życia – zmiana obowiązywała od 28 kwietnia 2018 r.) oraz zmianie wartości docelowych wskaźników produktu w priorytecie inwestycyjnym 3A (zmiana od 7 lutego 2020 r.).

W ramach osi priorytetowej I Programu i działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów określono priorytet inwestycyjny 3A, dla którego ustalono cel szczegółowy *Większa liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup w Polsce Wschodniej*. Jako specyficzny wskaźnik rezultatu tego celu wskazano udział małych i średnich przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie w ogólnej liczbie małych i średnich przedsiębiorstw we wschodniej Polsce i założono, że w odniesieniu do 2013 r. wyniesie on 14,6%⁷. Jako wspólne i specyficzne wskaźniki dla ww. priorytetu inwestycyjnego wyznaczono natomiast liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wartość docelowa – 1490 sztuk w 2023 r.), w tym:

Wskaźniki realizacji
Programu

- liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie – 1490,
- liczbę wspieranych nowych przedsiębiorstw – 1490,
- liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe – 1490,
- liczbę przedsiębiorstw otrzymujących dotacje – 740.

Założono częstotliwość dokonywania pomiaru tych wskaźników jako „raz do roku”.

⁷ W Ewaluacji *mid-term* postępu rzeczowego i systemu realizacji Programu Polska Wschodnia 2014–2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania sporządzonej w 2019 r. wskazano na nietrafność doboru tego wskaźnika wyrażonego w % i zaproponowano jego zamianę na liczbę małych i średnich przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie w Polsce Wschodniej.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

W Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego dla działania 1.1 przyjęto jako wskaźniki rezultatu bezpośredniego liczbę przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu Instytucji Otoczenia Biznesu, określając jej wysokość na 1490 oraz liczbę wprowadzonych innowacji produktowych – 740. Pierwszy z tych wskaźników określał także zakładany rezultat poddziałania 1.1.1, a drugi – poddziałania 1.1.2.

Za wskaźniki produktu przyjęto:

- dla poddziałania 1.1.1 – liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (cel inwestycyjny⁸ 1, ustalono na poziomie 1490), w tym:
  - liczbę wspieranych nowych przedsiębiorstw (odpowiednio: CI 5 i 1490),
  - liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4 i 1490);
- dla poddziałania 1.1.2:
  - liczbę przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1 i 740), w tym wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI 5 i 740) i przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 12 i 740),
  - liczbę przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29 i 740),
  - liczbę przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28 i 740),
  - inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw – dotacje (CI 6 i 21 022 310 euro).

Uwagi i wnioski Grupy Sterującej do spraw Polski Wschodniej dotyczące Programu

Grupa Sterująca do spraw Polski Wschodniej sformułowała w 2015 r. m.in. następujące wnioski:

- postulowano usunięcie zapisu o możliwości wejścia w skład platformy startowej partnerów nie występujących w innych platformach startowych ubiegających się o dofinansowanie w ramach tej samej edycji konkursu (postulat ten został przyjęty);
- zgłoszono zastrzeżenia dotyczące konieczności posiadania przez potencjalnego wnioskodawcę doświadczenia niezbędnego do udziału w pilotażu Programu (wydłużono termin z dwóch do trzech lat przed terminem złożenia wniosku o dofinansowanie liczonego dla łącznego doświadczenia Animatora Platformy startowej i partnerów w realizacji programów wsparcia przedsiębiorstw typu startup w obszarze preinkubacji i inkubacji);
- doprecyzowano kryterium dotyczące zapewnienia efektywnego sposobu zarządzania projektem poprzez określenie ram czasowych dla doświadczenia wymaganego od poszczególnych specjalistów zaangażowanych w zarządzanie projektem;
- podjęto decyzję o konieczności doprecyzowania kryteriów odnoszących się do wymaganego poziomu innowacyjności produktu.

W 2018 r. (na wspólnym posiedzeniu z Grupą Roboczą Komitetu Monitorującego Programu) zgłoszono sugestię doprecyzowania głównego miejsca realizacji projektu na poziomie kryteriów wyboru projektów,

⁸ Dalej: „CI”.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

a nie regulaminu konkursu oraz wątpliwość dotyczącą oceny szczególnej atrakcyjności ekosystemu ze względu na wysoki poziom subiektywizmu i uznaniowości (przedstawiciel PARP zadeklarował dopracowanie opisu punktacji w ww. zakresie). Ponadto zwrócono uwagę na „zbyt ambitny” wymóg dotyczący osiągnięcia przez wnioskodawcę samodzielności finansowej w zakresie możliwości funkcjonowania na rynku oraz jako mało prawdopodobne kontynuowanie działalności inkubacyjnej platform zupełnie bez wsparcia środków publicznych (przedstawiciel PARP zwrócił uwagę, że stan taki wynika z założeń kryterium nr 6 drugiego etapu oceny – Koncepcja rozwoju działalności inkubacyjnej Wnioskodawcy, w tym możliwość jej kontynuacji po zakończeniu finansowania w ramach 1.1.1 POPW).

Na wspólnym posiedzeniu Grupy Roboczej Komitetu Monitorującego Programu i Grupy Sterującej do spraw Polski Wschodniej, które odbyło się w 2019 r., omówiono proponowane zmiany kryteriów wyboru projektów zgłoszone przez PARP oraz zmiany tabel finansowych i wskaźnikowych oraz opisu osi priorytetowej I.

W latach 2015–2021 w ramach realizacji Programu prowadzono, wraz z PARP, aktywne działania mające na celu promowanie nowych form wspierania i rozwoju przedsiębiorczości w postaci platform startowych i startupów. Obejmowały one m.in. prowadzenie konsultacji dotyczących programu, uruchomienie strony internetowej www.platformy.startowe.gov.pl, emisję ogłoszeń i artykułów sponsorowanych, spotkania z potencjalnymi beneficjentami programu, organizowanie spotkań informacyjnych szkoleń osób zainteresowanych udziałem w programie, emisję przez stacje radiowe i telewizyjne audycji promujących program, wydawanie materiałów informacyjnych i Biuletynu Funduszy Europejskich oraz zorganizowanie konferencji Startup Summit i Startup Summer Camp.

Promowanie programu

Na działanie 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów osi priorytetowej I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia przewidziano alokację środków w kwocie 692 186,7 tys. zł. Do końca I kwartału 2022 r. udzielono dofinansowania w wysokości 534 550,2 tys. zł (77,2% kwoty alokacji) według zawartych umów i wypłacono 325 015,4 tys. zł (60,8% wartości dofinansowania). W działaniu tym wyodrębniono dwa poddziałania:

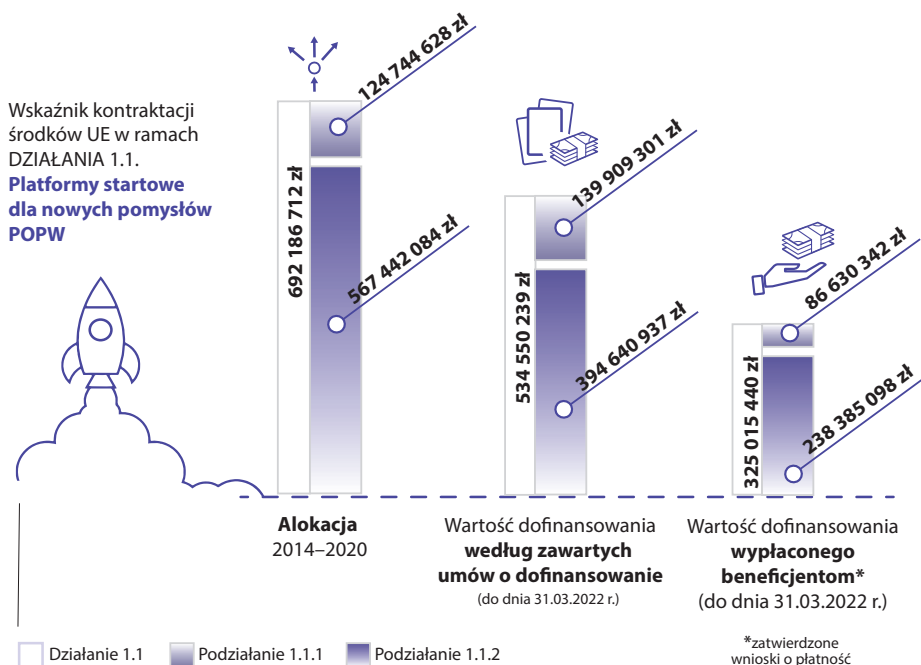
Działanie i poddziałania realizowane w ramach osi priorytetowej I POPW

- 1.1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów z kwotą alokacji wynoszącą 124 744,6 tys. zł i wartością dofinansowania wg zawartych umów 139 909,3 tys. zł (112,2%) oraz kwotą 86 630,3 tys. zł (69,5%) wypłaconego beneficjentom dofinansowania do 31 marca 2022 r.
- 1.1.2. Rozwój startupów w Polsce Wschodniej z kwotą alokacji wynoszącą 567 442,1 tys. zł i wartością dofinansowania wg zawartych umów 394 640,9 tys. zł (69,5%) oraz kwotą 238 385,1 tys. zł (60,4%).

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 2

Wskaźnik kontraktacji środków UE w ramach działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów POPW na koniec I kwartału 2022 r.

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie ustaleń kontroli.

Nieosiągnięcie pełnej kontraktacji środków na działanie 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów (77,2%) wynikało z faktu konieczności przeprowadzenia pilotażu, która blokowała możliwość uruchomienia całej kwoty wsparcia z EFRR (uruchomienie drugiego konkursu było zależne od efektów tego pilotażu) i skutkowało późniejszym niż w innych działaniach kontraktowaniem i wydatkowaniem przyznanych na ten cel środków. Sekretarz Stanu w Ministerstwie podała m.in., że na chwilę obecną IZ Programem nie identyfikuje zagrożenia związanego z poziomem wydatkowania środków, natomiast wskazuje, że proces ten zostanie zakończony na końcowym etapie realizacji Programu.

Uszczegółowienie opisu poddziałań 1.1.1 i 1.1.2

W poddziałaniu 1.1.1 założono stworzenie w makroregionie Polski Wschodniej programu wsparcia, którego celem miało być przekształcanie pomysłów biznesowych w produkty i opracowanie rentownych modeli biznesowych. Określono, że w ramach platform startowych zapewnione zostanie indywidualne wsparcie dla innowacyjnych startupów obejmujące usługi niezbędne do przeprowadzenia prac nad rozwojem nowego pomysłu. Za animację, tj. przygotowanie, a następnie realizację działań w ramach platform odpowiedzialne miałyby być ośrodki innowacji, tj. potencjalni beneficjenci poddziałania 1.1.1. W poddziałaniu 1.1.2 założono wsparcie związane z rozwinięciem w makroregionie działalności biznesowej przedsiębiorstw typu startup, gotowych do wejścia na rynek z produktem przygotowanym w ramach danej platformy startowej dla

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

nowych pomysłów (ww. poddziałania 1.1.1). Wsparcie polegać miało na dofinansowaniu rozwoju startupu, tj. dotacji na początkową działalność firmy. Etap ten obejmował pomoc związaną z wejściem produktu na rynek (pierwsza sprzedaż) i realizacją modelu biznesowego, opracowanego i przetestowanego w ramach platformy startowej funkcjonującej na zasadach określonych dla poddziałania 1.1.1 (obejmującego m.in. zidentyfikowany problem/potrzebę rynkową, segmenty klientów, tworzenie wartości produktu dla klienta, kanały dystrybucji, strumienie przychodów, strukturę kosztów, wskaźniki). Głównym celem wsparcia było wprowadzenie produktu na rynek krajowy lub zagraniczny oraz systematyczne zwiększanie jego sprzedaży.

Maksymalny poziom dofinansowania projektu ze środków EFRR ustalono na nie więcej niż 85% wydatków kwalifikowalnych. Minimalną wartość projektu w poddziałaniu 1.1.2 na poziomie 50 tys. zł, a maksymalną 1 mln zł.

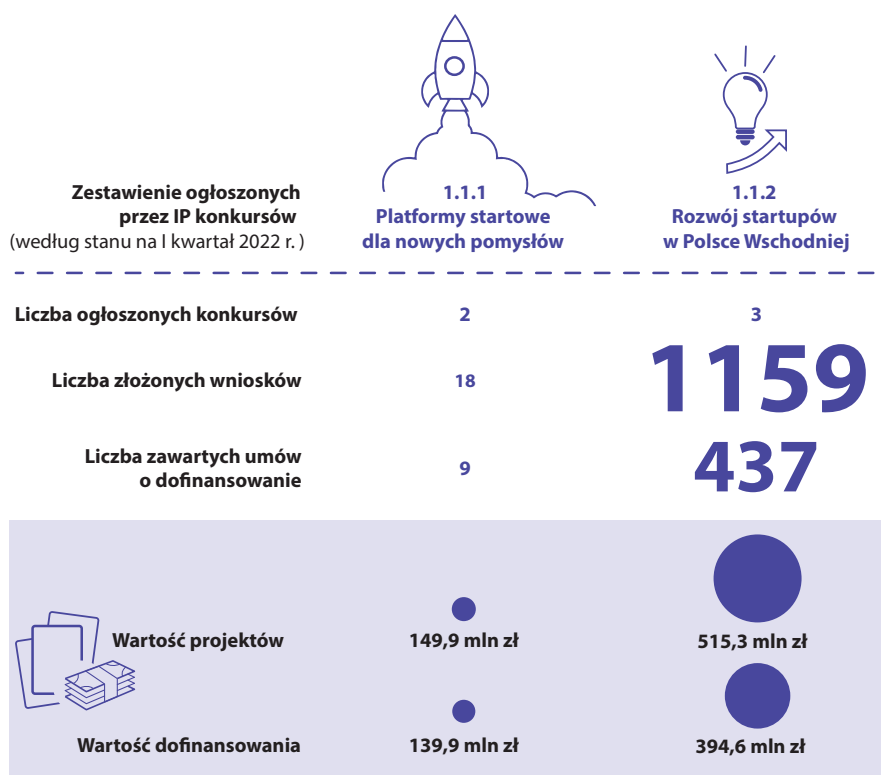
W latach 2014–2022 (I kwartał) w ramach poddziałania 1.1.1 przeprowadzono dwa konkursy – w 2015 r. i 2018 r. W odpowiedzi na nie złożono 18 wniosków, tj. 5 w naborze w 2015 r. i 13 w 2018 r. Całkowita wartość projektów według złożonych wniosków wynosiła 300 674,8 tys. zł (41 999,8 tys. zł w naborze z 2015 r. i 258 675,0 tys. zł z 2018 r.), w tym 282 366,8 tys. zł dotyczyło wnioskowanego dofinansowania (odpowiednio 40 015,7 tys. zł i 242 351,0 tys. zł). Do dofinansowania zarekomendowano dziewięć wniosków (trzy i sześć) na łączną kwotę 138 660,9 tys. zł (23 962,2 tys. zł i 114 698,7 tys. zł), w tym 131 823,8 tys. zł (23 563,2 tys. zł i 108 260,6 tys. zł) stanowiło wartość rekomendowanego dofinansowania. Podpisano dziewięć umów o dofinansowanie na łączną kwotę 149 884,1 tys. zł (22 502,6 tys. zł i 127 381,4 tys. zł), w tym 139 909,3 tys. zł (20 990,4 tys. zł i 118 918,9 tys. zł) dotyczyło dofinansowania z POPW. Zastępca Prezesa wyjaśnił, że zwiększenie wartości podpisanych umów w stosunku do wartości zarekomendowanej, wynika z zarekomendowanych PARP przez IZ działań zmierzających do zwiększenia liczby inkubowanych startupów przy jednoczesnym zwiększeniu kwot dofinansowania projektów Platform startowych. W efekcie podjętych działań kwoty dofinansowania czterech umów uległy zwiększeniu w trybie zawartych aneksów, wartość jednej umowy o dofinansowanie została obniżona.

W poddziałaniu 1.1.1
zawarto dziewięć umów
o dofinansowanie

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 3

Wyniki naboru projektów poddziałania 1.1.1 i 1.1.2 POPW na lata 2014–2022 (I kwartał)

Wyniki naboru projektów PODDZIAŁANIA 1.1.1 i 1.1.2. POPW w latach 2014–2022 (I kwartał)

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie ustaleń kontroli.

W poddziałaniu 1.1.2 zawarto 437 umów o dofinansowanie

W poddziałaniu 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej przeprowadzono 3 konkursy, tj. w 2016 r. (8 rund konkursowych), 2019 r. (17 rund) i w 2021 r. (2 rundy). W ramach ww. naborów złożono 1159 wniosków, których całkowita wartość projektów wynosiła 1 417 394,3 tys. zł w tym 1 065 073,8 tys. zł wartość wnioskowanego dofinansowania, z czego:

- 186 wniosków złożono w ramach naboru w 2016 r., całkowita wartość projektów wynosiła 225 251,4 tys. zł, w tym wartość wnioskowanego dofinansowania 143 688,4 tys. zł;
- 935 wnioski złożono w naborze na 2019 r., całkowita wartość projektów wyniosła 1 144 329,6 tys. zł, w tym dofinansowanie 884 179,1 tys. zł;
- 38 wniosków złożono w naborze na 2021 r., wartość projektów wyniosła 47 813,3 tys. zł, w tym dofinansowanie 37 206,3 tys. zł.

Do dofinansowania zarekomendowano 476 wniosków na łączną kwotę 565 007,8 tys. zł i wartością dofinansowania w kwocie 433 606,9 tys. zł, spośród których zawarto 437 umów na łączną kwotę 515 343,1 tys. zł, w tym 394 640,9 tys. zł stanowiło dofinansowanie.

Właściwe kwalifikacje pracowników IP

Zadania z zakresu obsługi projektów dotyczących platform startowych dofinansowanych środkami POPW realizowane były przez Sekcję Kontraktowania Departamentu Rozwoju Startupów (dalej: DRS). Stan zatrudnienia w Departamencie wg stanu na 31 grudnia w poszczególnych latach bada-

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

nego okresu wynosił średnio 10,86 etatu (od 9,90 do 12,35 etatu). Zadania w zakresie oceny warunków formalnych wniosków oraz sporządzenia projektów umów o dofinansowanie przypisano pracownikom ww. departamentu. Szczegółowym badaniem NIK objęto dokumentację kadrową pięciu pracowników DRS. Z analizy tej wynikało m.in., że osoby te posiadały odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie przy obsłudze projektów.

Działania PARP związane z wyborem wniosków do dofinansowania były zgodne z przepisami ustawy wdrożeniowej oraz wytycznymi Ministra Inwestycji i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014–2020⁹. Na listach rankingowych zostały ujęte wszystkie projekty konkursowe, które przeszły ocenę pozytywnie i uzyskały największą liczbę punktów. W PARP podawano do publicznej wiadomości liczbę punktów (przyznane oceny) uzyskanych przez poszczególne projekty w wyniku oceny.

Analiza pięciu wniosków o dofinansowanie, które zostały wskazane na liście rankingowej jako wnioski do dofinansowania (w tym cztery wnioski dotyczące poddziałania 1.1.2 i jeden dotyczący 1.1.1 wykazała, że w trakcie przeprowadzonych naborów wniosków m.in.:

- ogłoszenia o badanym konkursie podawano do publicznej wiadomości co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektów i zawierały one wymagane informacje;
- regulaminy konkursów oraz jego zmiany zawierały wymagane informacje, były podawane do publicznej wiadomości, np. na stronie internetowej PARP oraz na portalu wraz z ich uzasadnieniem oraz terminem, od którego są stosowane;
- terminowo dokonywano oceny wniosków oraz właściwie zawiadamiano o terminie i formie posiedzenia Panelu Ekspertów;
- dopuszczano nie więcej niż jednokrotne dokonanie poprawy lub uzupełnienie wniosku o dofinansowanie w ramach danego kryterium;
- przygotowywano przez komisję oceny projektów listy ocenionych projektów zawierającej przyznane oceny;
- przyjmowano od beneficjentów, określone w umowie o dofinansowanie, zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy oraz niezbędne załączniki do umowy, tj. m.in. oświadczenie o spełnieniu kryteriów MŚP, kopie sprawozdań finansowych za okres 3 ostatnich lat obrotowych oraz oświadczenie dotyczące kwalifikowalności podatku VAT.

Dziesięć umów o dofinansowanie zostało rozwiązanych do końca I kwartału 2022 r., w tym jedna w ramach poddziałania 1.1.1 oraz dziewięć w ramach poddziałania 1.1.2. Umowę w poddziałaniu 1.1.1 rozwiązano w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i ustaleniami kontroli CBA. Cztery umowy poddziałania 1.1.2 rozwiązano na wniosek beneficjenta w związku z odstąpieniem od realizacji umowy, a pięć umów rozwiązano w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i brakiem realizacji rzeczowej projektu.

Wyboru projektów do dofinansowania dokonano prawidłowo i rzetelnie

Rozwiązano 10 umów o dofinansowanie

⁹ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-trybow-wyboru-projektow-na-lata-2014-2020/>; (dalej: wytyczne).

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Wysokość kwot wynikający z rozwiązanych umów wynosiła:

- w poddziałaniu 1.1.1: 15 724,1 tys. zł całkowita wartość projektu, w tym 14 208,0 tys. zł dotyczyło dofinansowania (z czego 12 076,9 tys. zł środków UE), a wysokość wypłaconych 4594,8 tys. zł;
- w poddziałaniu 1.1.2: 14 442,9 tys. zł całkowita wartość projektów, w tym 10 450,9 tys. zł dotyczyło dofinansowania, a wysokość wypłaconych środków 3123,9 tys. zł.

Do zakończenia kontroli PARP nie otrzymał od beneficjentów zwrotu wypłaconych środków.

**Wnioskodawcy wnieśli
łącznie 50 protestów**

Do PARP wnioskodawcy złożyli łącznie 50 protestów w okresie 2016–2022 (I kwartał) w ramach działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów w związku z negatywną oceną ich wniosków. Wszystkie protesty zostały złożone na etapie oceny wniosku przez panel ekspertów. Trzy protesty PARP pozostawiła bez rozpatrzenia, gdyż wpłynęły po wyznaczonym terminie. Pozytywnie rozpatrzono jeden protest, negatywnie zaś 42, a w dwóch przypadkach beneficjenci wycofali protesty.

Analiza rozstrzygnięcia pięciu złożonych protestów wykazała m.in., że PARP rozpatrywała protesty weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy wdrożeniowej, w terminie od 42 do 47 dni, licząc od dnia otrzymania protestu. W każdym przypadku PARP informowała wnioskodawcę na piśmie o przedłużeniu terminu, wynikającym z konieczności skorzystania z pomocy ekspertów.

5.2. Realizacja i efekty działania 1.1. POPW

NIK nie stwierdza zagrożeń dla osiągnięcia proponowanych docelowych wartości wskaźników. Dotychczasowe działania platform startowych wskazują, że nie powinny mieć one problemów z przeprowadzeniem inkubacji zadeklarowanej liczby 1490 przedsiębiorstw i 740 z nich otrzymujących dotację. Środki POPW na realizację projektów przez sześciu spośród 20 skontrolowanych beneficjentów, zakończonych do 31 marca 2022 r., wykorzystano prawidłowo i dokonano rozliczenia płatności końcowej z IP. W 12 projektach osiągnięto wymagane wartości docelowe wskaźników produktu oraz rezultatu, a pomniejszona wartość niektórych z nich, tj. np. wysokość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw, wynikała z niższych od zakładanych wydatków projektów i nie miała wpływu na realizację zaplanowanych zadań. Jeden z beneficjentów zaprzestał realizacji dofinansowanego projektu. W przypadku 13 projektów, znajdujących się w trakcie realizacji (w tym trzech zakończonych w zakresie rzeczowym), mimo stwierdzenia w pięciu z nich nieprawidłowości w sposobie wykorzystania przyznanych środków, stopień zaawansowania związanych z nimi prac, zdaniem NIK, nie zagraża osiągnięciu założonych celów.

5.2.1. Wielkość osiągniętych wskaźników realizacji działania 1.1.

**1381 wspartych
przedsiębiorstw
(93% wartości
docelowej) na koniec
I kw. 2022 r.**

Według danych Ministerstwa, na koniec I kwartału 2022 r. wartości wskaźników produktu działania 1.1. liczone na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie wyniosły 1381 dla liczby przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie, liczby wspieranych nowych przedsiębiorstw i liczby przedsię-

biorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (93% wartości docelowej, 1490) oraz 426 dla liczby przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (58%, 740). Wartości ww. wskaźników liczone na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność wyniosły odpowiednio: 1179 i 79% oraz 291 i 39%. Pomiaru ww. wskaźników dokonywano co najmniej raz w roku. W trakcie kontroli NIK trwała wciąż kontraktacja wniosków z ostatniego naboru poddziałania 1.1.2.

W ramach ewaluacji *mid-term* postępu rzeczowego stwierdzono, że może wystąpić odchylenie od szacowanej na etapie programowania wartości docelowej wskaźników związane koniecznością przeprowadzenia pilotażu, która blokowała możliwość uruchomienia całej kwoty z EFRR. Wskazano także na wyższy średni koszt inkubacji i wyższą średnią kwotę dofinansowania, a także niższą niż zakładano podaż odpowiedniej jakości pomysłów innowacyjnych. W związku z tym, zwiększono wysokość maksymalnego dofinansowania w poddziałaniu 1.1.2 z 800 tys. zł do 1000 tys. zł i zmniejszono wartości docelowe wskaźników.

Problemy gospodarcze wynikające z pandemii COVID-19 spowodowały zjawisko wycofywania się części wnioskodawców z projektów realizowanych w ramach poddziałania 1.1.2. W związku z tym podjęto działania minimalizujące obciążenia administracyjne i umożliwiające startupom realizację projektów, polegające m.in. na:

- umożliwieniu przedłużenia terminu złożenia wniosków o dofinansowanie do 14 dni od zakończenia naboru,
- wprowadzeniu możliwości zawierania umów i aneksów do tych umów oraz wnoszenia protestów w formie elektronicznej,
- dokonywaniu oceny wniosków w ramach paneli ekspertów w formie wideokonferencji,
- wydłużeniu czasu realizacji projektów o 90 dni,
- wydłużeniu terminu złożenia wniosków o płatność o 30 dni.

Sekretarz stanu w Ministerstwie podała, że zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, w przypadku wskaźników programowych dopuszczalne jest odchylenie w wysokości 20% wartości docelowych, a z aktualnych danych dotyczących poziomu realizacji zadania 1.1. Programu wynika, że wskaźniki ram wykonania zostaną w pełni wykonane (istnieje nawet możliwość przekroczenia przyjętych wartości). Wyjaśniła, że w kontekście planowanej na lata 2021–2027 kontynuacji wsparcia startupów założono wprowadzenie ulepszeń i uproszczeń, przede wszystkim w zakresie zmniejszenia wymagań formalnych dotyczących określania zakresu, warunków i terminu współpracy podmiotów w ramach platform startowych, uproszczenie metod rozliczania kosztów ponoszonych przez startupy oraz wypracowania mechanizmu pozwalającego platformom startowym na większą selektywność w procesie naboru pomysłów oraz realizacji inkubacji.

5.2.2. Ogólne informacje o projektach z zakresu platform startowych Programu Operacyjnego Polska Wschodnia realizowanych przez kontrolowanych beneficjentów

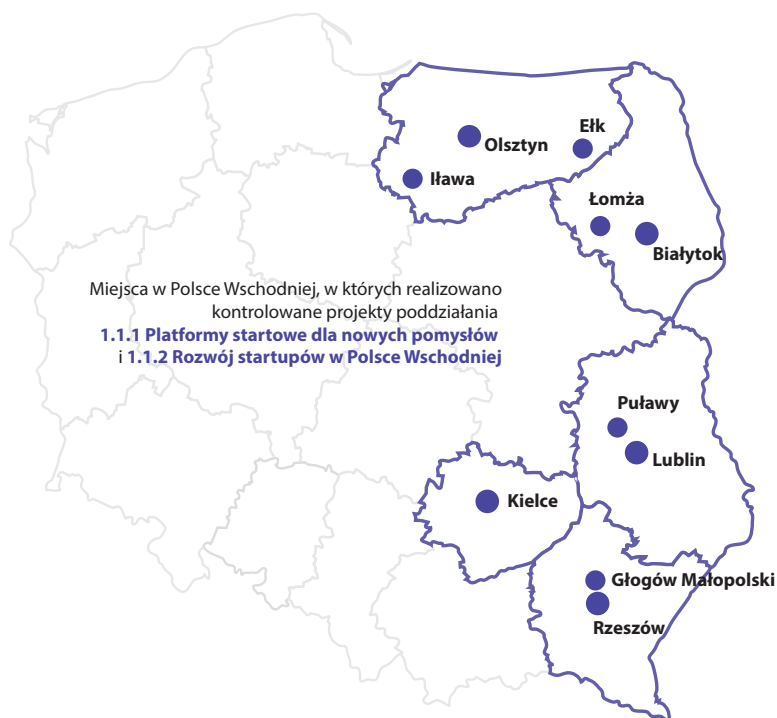
Kontrolą realizacji projektów dotyczących platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych objętych zostało 20 beneficjentów na terenie Polski Wschodniej, w tym 15 startupów (spółek z o.o.) prowadzących działalność gospodarczą oraz pięć inkubatorów przedsiębiorczości (platform startowych).

Projekty platform startowych POPW u kontrolowanych beneficjentów

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 4

Miejsca w Polsce Wschodniej, w których realizowano kontrolowane projekty poddziałania 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów i 1.1.2 Rozwój startupów w Polsce Wschodniej

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie ustaleń kontroli.

Objęte kontrolą jednostki realizowały w latach 2014–2022 (I kwartał) łącznie 22 projekty¹⁰ o wartości 129 528,6 tys. zł, dofinansowanych środkami Programu w kwocie 116 491,6 tys. zł, co stanowiło 21,8% dofinansowania ogółem przeznaczzonego na działanie 1.1.

Zdjęcia nr 1, 2

Technologia do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentu-podobnej na powierzchni płaskie, dofinansowana ze środków POPW

Źródło: D.A.VAC Spółka z o.o. w Głogowie Małopolskim.

¹⁰ Z wyłączeniem projektów realizowanych przez beneficjentów w platformach startowych na podstawie zawartych umów inkubacyjnych (realizacji programów inkubacji). Po dwa projekty dotyczące prowadzenia platformy startowej dla startupów realizowali natomiast Białostocki Park Naukowo-Technologiczny i Kielecki Park Technologiczny (dalej: KPT).

U każdego beneficjenta szczegółowej kontroli poddano realizację jednego projektu¹¹ Analizą na potrzeby informacji o wynikach kontroli objęto 20 projektów o wartości 120 159,3 tys. zł, dofinansowanych środkami POPW w kwocie 107 295,0 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 18,1% i 20,1% wartości projektów i przyznanego dofinansowania w działaniu 1.1. Średnia wartość projektu wyniosła 20 193,5 tys. zł w poddziałaniu 1.1.1 i 1279,4 tys. zł w poddziałaniu 1.1.2, a średnia kwota dofinansowania z POPW odpowiednio: 18 599,8 tys. zł i 953,1 tys. zł. Do końca I kwartału 2022 r. skontrolowane jednostki wydatkowały na nie łącznie 62 764,2 tys. zł (52,2%), z czego 57 890,9 tys. zł dotyczyło dofinansowania. Wykaz skontrolowanych projektów przedstawiono w załączniku nr 6.1.2 do informacji o wynikach kontroli.

5.2.3. Przygotowanie projektów

Beneficjenci opracowali niezbędną dokumentację pozwalającą na ubieganie się o dofinansowanie i realizację zaplanowanych przedsięwzięć, w tym m.in. harmonogramy rzeczowo-finansowe, raporty z inkubacji startupu, modele biznesowe – strumienie przychodów oraz modele biznesowe – strukturę kosztów. Wnioski o dofinansowanie składane były do IP terminowo. Czternaście z nich wymagało jednak uzupełnień przez beneficjentów na etapie oceny formalnej i merytorycznej¹². Wydłużyło to czas ich rozpatrywania, bowiem umowy o dofinansowanie zawierano z IP średnio po upływie 159 dni od złożenia wniosku. Najkrótszy proces przyznania dofinansowania wyniósł 94 dni, a najdłuższy 289 dni.

Beneficjenci opracowali niezbędną dokumentację

5.2.4. Udzielanie zamówień

Kontrolowane parki technologiczne, będące jednostkami budżetowymi¹³ oraz spółka komunalna Miasta Puławy – Puławski Park Naukowo-Technologiczny (dalej: PPNT) i Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (dalej: RARR) zobowiązane były do udzielania zamówień publicznych zgodnie z ustawą Pzp. Pozostałych 15 beneficjentów nie było jednostkami sektora finansów publicznych, lecz spółkami z udziałem kapitału prywatnego. Nie mieli oni zatem statusu zamawiającego w rozumieniu przepisów ww. ustawy i zobowiązani byli do udzielania zamówień na zasadach określonych w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, tj. zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Analiza dokumentacji zamówień publicznych dotyczących postępowań realizowanych w ramach kontrolowanych projektów platform startowych wykazała, że inkubatory przedsiębiorczości wszczęły i przeprowadziły te postępowania zgodnie z przepisami ustawy Pzp. Ogłoszenie i informa-

Parki technologiczne, za wyjątkiem OPNT, prawidłowo stosowały przepisy ustawy Pzp

¹¹ W przypadku projektu realizowanego przez Białostocki Park Naukowo-Technologiczny nr UDA-POPW.01.01.01-20-0001/18-00 pn. Platforma startowa dla nowych pomysłów – Hub of Talents 2 kontrolą objęto również projekt POPW.01.01.01-20-0001/15-00 Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents, tj. projekt poprzedzający realizację wytypowanego do kontroli NIK. Hub of Talents 2 jest kontynuacją i rozwinięciem Hub of Talents.

¹² Wynikało to m.in. z potrzeby uzupełnienia i poprawienia stwierdzonych przez IP braków w dokumentacji wnioskodawców w zakresie warunków formalnych i dostarczenia kompletnych załączników.

¹³ Olsztyński i Białostocki Park Naukowo-Technologiczny oraz Kielecki Park Technologiczny.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

cje o udzielanym zamówieniu opublikowano na stronie internetowej jednostki oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: BZP). Oferentom udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia lub specyfikację warunków zamówienia, zawierającą wszystkie niezbędne elementy. Wybrano najkorzystniejszą ofertę oraz podpisano umowę z wybranym wykonawcą, zaś zakres świadczeń ujęty w tej umowie był tożsamy z jego ofertą. Została ona sporządzona zgodnie z przedmiotem zamówienia określonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub specyfikacji warunków zamówienia. Wszystkie osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły oświadczenia o braku okoliczności powodujących ich wyłączenie z postępowania.

Nieprawidłowości w tym zakresie wystąpiły w jednym projekcie (OPNT) i dotyczyły niestosowania przepisów ww. ustawy w zakresie oceny ofert i upubliczniania ogłoszenia oraz szacowania wartości zamówienia w sposób niezgodny z procedurami wewnętrznymi jednostki.

Przykłady

Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny realizując projekt „START-UP HEROES Platforma startowa dla nowych pomysłów”:

1. W postępowaniu o zamówienie publiczne nie odrzucił przedłożonej przez firmę Flint Tech sp. z o.o. w Gdańsku oferty wbrew art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy Pzp i wybrał ofertę ww. firmy do realizacji zamówienia. Ponadto Zamawiający zamieścił w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania 18 dni po terminie wskazanym w art. 309 ust. 1 ustawy Pzp. Zamawiający uruchamiając ww. postępowanie określił w SWZ warunki udziału w postępowaniu dotyczące m.in. dysponowania przez Wykonawcę przynajmniej 3-osobowym zespołem zdolnym do realizacji zamówienia, tj.: Project Managerem, który wykaże co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie prowadzenia projektów odpowiadających rodzajem usłudze stanowiącej przedmiot zamówienia (tj. aplikacji wykorzystujących technologię AR), a także Senior Developerem, który wykaże znajomość technologii Unity i realizację minimum 10 projektów odpowiadających rodzajem usłudze stanowiącej przedmiot zamówienia (tj. wykonania funkcjonalności aplikacji mobilnej z wykorzystaniem technologii AR na systemy Android) oraz min. jedną osobą, która wykaże doświadczenie w zakresie realizacji filmów informacyjno-promocyjnych i realizację minimum 3 usług odpowiadających rodzajem usłudze stanowiącej przedmiot zamówienia (tj. przygotowanie i stworzenie explainer video). W SWZ Zamawiający określił także podmiotowe środki dowodowe dla spełnienia ww. warunków, a na potwierdzenie ich spełnienia żądał wykazu osób, które będą uczestniczyć w realizacji zamówienia (załącznik nr 3 do SWZ) wraz z oświadczeniem potwierdzającym wymagane doświadczenie wykazanych osób. W wyniku ogłoszenia w przedmiotowym postępowaniu wpłynęła jedna oferta firmy ww. spółki. Oferta ta zawierała uzupełniony załącznik nr 3 do SWZ „Wykaz osób”. Wykazane jednak przez oferenta doświadczenie dla osób, o których mowa w SWZ nie zostało spełnione bowiem ww. wykaz osób nie przedstawił on ile usług wykonał Marketing Manager w zakresie przygotowania i stworzenia explainer video, a także przedstawił, że Senior Developer wykonał tylko jedną aplikację w technologii AR. Mimo to Zamawiający nie odrzucił oferty ww. firmy i w dniu 13 września 2021 r. zawarł z nią umowę na realizację przedmiotowego zamówienia. Dnia 1 listopada 2021 r. zamieścił ogłoszenie o wyniku postępowania w BZP z naruszeniem terminów określonych w ustawie Pzp. Przyczyną powstania tej nieprawidłowości było m.in. uznanie

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

przez zamawiającego, że współtworzenie przez oferenta podobnych aplikacji w 9 innych firmach i posiadanie określonego doświadczenia w tym zakresie wystarczy do uznania, że spełniał on warunki SWZ. Opóźnienie w zamieszczeniu ogłoszenia o wyniku postępowania w BZP uzasadniono zaś okresem pandemii COVID-19 i niejednokrotną absencją pracowników skutkującą opóźnieniami w wykonywaniu zadań.

W umowach o dofinansowanie wszystkich projektów, w tym realizowanych przez 15 podmiotów prywatnych zawarto zapisy zobowiązujące beneficjentów do udzielania zamówień na zasadach określonych w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Skontrolowane zamówienia zostały udzielone przez wszystkie spółki¹⁴ zgodnie z zasadą konkurencyjności, określoną w punkcie 6.5.2 tych wytycznych, tj. w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Upubliczniono zapytania ofertowe poprzez jego zamieszczenie w Internetowej Bazie Konkurencyjności, precyzyjnie, jednoznacznie i wyczerpująco opisano przedmiot zamówienia, wybrano najkorzystniejszą ofertę zgodną z opisem przedmiotu zamówienia, w oparciu o ustalone w zapytaniu ofertowym kryteria oceny, a wybrany wykonawca spełniał warunki udziału w postępowaniu.

Skontrolowane spółki – startupy przestrzegały wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków

5.2.5. Realizacja finansowa projektów

Kontrolowani beneficjenci, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z umowy o dofinansowanie, prowadzili wyodrębnioną ewidencję księgową operacji księgowych i bankowych przeprowadzonych w ramach projektu. Płatności związane z realizacją ww. umowy dokonywane były za pośrednictwem odrębnego rachunku bankowego.

Do końca I kwartału 2022 r. na realizację 20 skontrolowanych projektów o wartości 120 159,3 tys. zł¹⁵ beneficjenci wydatkowali 62 764,2 tys. zł (52,2%). Ostateczne rozliczenie z IP nastąpiło w sześciu projektach o łącznej wartości 14 002,2 tys. zł, w tym 10 884,5 tys. zł dofinansowania¹⁶. Szczegółowe dane finansowe dotyczące realizacji poszczególnych projektów przedstawiono w załączniku nr 6.1.2 do informacji o wynikach kontroli. Kwota wypłaconego dofinansowania beneficjentom tych projektów na podstawie zatwierdzonych przez IP wniosków o płatność wyniosła 6559,5 tys. zł, co stanowiło 60,3% przyznanych środków.

Sześciu beneficjentów otrzymało płatność końcową od IP

Wymagany umową o dofinansowanie wkład własny beneficjenta, tj. udział środków własnych w wydatkach kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych, wynosił od 58,5% do 97,8% (średnio 79%), a kwotowo od 176,4 tys. zł do 3291,4 tys. zł (średnio 643,2 tys. zł). Beneficjenci finansowali go głównie ze środków własnych (spółki), z budżetu miasta (parki technologiczne – jednostki budżetowe), ale również pożyczek udziałowców lub podmiotów zewnętrznych, czy zaciągając na ten cel kredyt bankowy.

¹⁴ Za wyjątkiem spółki Clean Carbon, w której nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień na realizację zadań wskazanych w projekcie. Projekt ten nie został zrealizowany, a Prezes Zarządu wyjaśnił, że postępowania były przygotowane, ale nie zostały wszczęte ze względu na niezłożenie wniosku patentowego.

¹⁵ W tym: 107 295,0 tys. zł dofinansowania.

¹⁶ Według zawartych umów.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

W okresie objętym kontrolą, w ramach 20 badanych projektów, beneficjenci złożyli do IP 225 wniosków o płatność, w tym o wypłatę zaliczki lub o refundację poniesionych wydatków, a także sprawozdawczych. Spośród nich 125 dotyczyło beneficjentów poddziałania 1.1.1, a 100 – poddziałania 1.1.2. Zatwierdzonych zostało 203 wnioski, a korekty w trakcie ich weryfikacji dotyczyły m.in. poprawy harmonogramów płatności, dołączenia dokumentów księgowych potwierdzających poniesione wydatki, prawidłowego ujęcia kwoty rozliczanego dofinansowania, tak by była zgodna z przyjętą w umowie o dofinansowanie intensywnością wsparcia oraz uzupełnienia danych dotyczących wskaźników produktu i rezultatu.

Wydatki beneficjentów spełniały kryteria refundacji

Na podstawie analizy dokumentów finansowo-księgowych, dołączonych do wniosków o płatność stwierdzono, że wszystkie objęte nimi wydatki spełniały kryteria refundacji określone w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Poniesione zostały one zgodnie z postanowieniami umów o dofinansowanie i były niezbędne do realizacji projektów. Nie stwierdzono przypadków przedstawiania IP do rozliczenia we wnioskach o płatność wydatków sfinansowanych z innych programów współfinansowanych ze środków UE lub innych środków publicznych.

Stwierdzono, że trzech beneficjentów nie przesłało do PARP w terminie ustalonym w umowie o dofinansowanie wniosków o płatność, tj. za II kwartał 2021 r. w przypadku KsięgowyDoradca sp. z o.o. i Nevotech sp. z o.o. oraz za III kwartał 2021 r. – Kreolink sp. z o.o., która to również nie dołączyła stosownej dokumentacji rozliczeniowej do wniosku. Nieprawidłowości dotyczyły również nierozliczenia transz otrzymanych zaliczek w wysokości i terminie wynikającym z tej umowy przez trzech beneficjentów: OPNT i PPNT oraz Topinambur sp. z o.o. Nierzetelnie przedstawiono dane do rozliczenia zaliczki we wniosku o płatność przez PPNT. Nie dokonano korekty rozliczenia w systemie teleinformatycznym dwukrotnie rozliczonych wydatków z faktur tej jednostki (przez co zawyżono postęp finansowy projektu o 38,4 tys. zł) i przekazano na jej rachunek bankowy, bez uprzedniej zgody PARP kwotę 85,7 tys. zł (odpowiadającej poniesionym ze środków własnych wydatkom kwalifikowalnym) i kwotę 3,5 tys. zł na rachunek bankowy refundacyjny (odpowiadającej wartości odsetek należnych z tytułu nieprawidłowo rozliczonej przez beneficjenta zaliczki).

Przykłady

Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny realizując projekt „START-UP HEROES Platforma startowa dla nowych pomysłów”:

1. Nie dokonał rozliczenia dwóch otrzymanych transz zaliczek w terminie sześciu miesięcy od dnia jej otrzymania, w wysokości co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki. Zgodnie z wymogiem określonym w § 13 ust. 4 umowy o dofinansowanie, beneficjent jest zobowiązany do rozliczenia transzy zaliczki w wysokości co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki w terminie sześciu miesięcy od dnia otrzymania transzy zaliczki, w myśl zaś § 13 ust. 5 ww. umowy rozliczenie transzy zaliczki polega na wykazaniu we wniosku o płatność poniesionych wydatków kwalifikowalnych lub na zwrocie zaliczki. Według przepisu § 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Roz-

woju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, wydanego na podstawie art. 189 ust. 4 ufp, zaliczka lub transza zaliczki jest rozliczana przez beneficjenta w terminie i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie. Dotyczyło to: transzy nr 1 w kwocie 2437,2 tys. zł (otrzymanej: 11 lutego 2019 r. w formie płatności w kwocie 2071,6 tys. zł oraz 4 lutego 2019 r. w formie dotacji celowej w kwocie 365,6 tys. zł), która została rozliczona w co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki dnia 24 marca 2020 r., tj. z opóźnieniem 295 dni, a także transzy nr 2 w kwocie 1481,1 tys. zł (otrzymanej: 8 czerwca 2020 r. w formie płatności w kwocie 222 168,2 tys. zł oraz 16 czerwca 2020 r. w formie dotacji celowej w kwocie 1258,9 tys. zł) – rozliczonej w co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki dnia 9 marca 2021 r. tj. z opóźnieniem 85 dni. Przyczyną powstania tej nieprawidłowości był m.in. brak rozliczania się partnerów na bieżąco z wykonanych usług, potrzeba posiadania środków finansowych na ich pokrycie w różnym czasie, a jednocześnie czasochłonna procedura wnioskowania o płatności zaliczkowe.

Puławski Park Naukowo-Technologiczny realizując projekt „Platforma startowa Wschodni Akcelerator Biznesu”:

1. Nierzetelnie przedstawił dane do rozliczenia zaliczki we wniosku o płatność, ponieważ dwukrotnie wykazał do rozliczenia faktury: pod poz. 35 i 91 (faktura nr 00087/07/2019 z wydatkami ogółem 4,4 tys. zł i dofinansowaniem 3,6 tys. zł) oraz pod poz. 36 i 92 (faktura 00089/06/2019 z wydatkami ogółem 2,6 tys. zł i dofinansowaniem 2,1 tys. zł). Skutkowało to podwójnym finansowaniem wydatków, co było to niezgodne z zapisem sekcji 6.7 pkt 1 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków. Według sekcji 6.7 pkt 2 lit. a, podwójne finansowanie oznacza w szczególności: całkowite lub częściowe, więcej niż jednokrotne poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach dofinansowania lub wkładu własnego tego samego lub różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych. Zawyżono postęp finansowy projektu o 5,7 tys. zł.
2. Przekazał ze środków finansowych zaliczki na rachunek bankowy refundacyjny kwotę 3,5 tys. zł, odpowiadającą wartości odsetek należnych z tytułu nieprawidłowo rozliczonej przez beneficjenta zaliczki w wysokości 38,4 tys. zł, co było niezgodne z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków. W związku z wezwaniem PARP beneficjent był obowiązany do zwrotu nieprawidłowo rozliczonej kwoty zaliczki (dwukrotnie rozliczono wydatki z faktur dofinansowanych odpowiednio 24,6 tys. zł i 13,8 tys. zł), powiększonej o odsetki (3,5 tys. zł) w łącznej kwocie 41,9 tys. zł. PPNT nie wpłacił kwoty głównej z odsetkami na rachunek bankowy PARP, tylko wyraził zgodę na pomniejszenie kolejnej płatności pośredniej o wymagany zwrot. PARP pomniejszył wypłaconą refundację o całą kwotę należności, tj. 41,9 tys. zł. Beneficjent przekazał ww. kwotę, tj. wraz z należnym odsetkami z rachunku zaliczkowego projektu na rachunek refundacyjny. Według umowy o dofinansowanie, zaliczka to część kwoty dofinansowania przekazana beneficjentowi na realizację projektu z góry, z obowiązkiem rozliczenia zgodnie z umową (§ 1 pkt 34), wypłacana z przeznaczeniem na ponoszenie wydatków kwalifikowalnych (§ 13 ust. 2). Zgodnie z zapisami sekcji 6.3 pkt 1 lit. b Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, odsetki od zadłużenia (z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cel) są wydatkami niekwalifikowalnymi.

5.2.6. Realizacja rzeczowa projektów

Zamierzony efekt rzeczowy projektów określony został we wniosku i umowie o dofinansowanie i wyrażony był wskaźnikami produktu i rezultatu. W umowie o dofinansowanie beneficjentów poddziałania 1.1.1 określono wskaźniki produktu (liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie, liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw, liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe, liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego) oraz wskaźniki rezultatu (liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu IOB, liczba nowych przedsiębiorstw wspartych przez IOB, gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej).

899 wspartych przedsiębiorstw, w tym 786 gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej

Na koniec I kwartału 2022 r. w wyniku działalności pięciu platform startowych wsparcia udzielono 899 przedsiębiorcom (88,4% wartości docelowej), w tym niefinansowego w zakresie doradztwa specjalistycznego, a 786 dotyczyło liczby nowych przedsiębiorstw wspartych przez IOB, gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej (tj. 87,4% wszystkich start-upów objętych inkubacją).

Wartości docelowe wskaźników produktu i rezultatu osiągnęło dwóch beneficjentów poddziałania 1.1.1, tj. RARR i KPT, a w pozostałych trzech przypadkach były one w trakcie realizacji i kształtowały się na poziomie od 67% do 99% wartości docelowej, tj.:

- Wskaźniki produktu:
  - 899 przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie, w tym 278 w RARR (103%), 60 w KPT (100%), 267 w PPNT (94%), 206 w BPNT (76%) i 88 w OPNT (67%).
- Wskaźniki rezultatu:
  - 786 nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu IOB gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej, w tym 60 w KPT (200%), 214 w RARR (127%), 227 w PPNT (89%), 197 w BPNT (99%) i 88 w OPNT (67%)¹⁷.

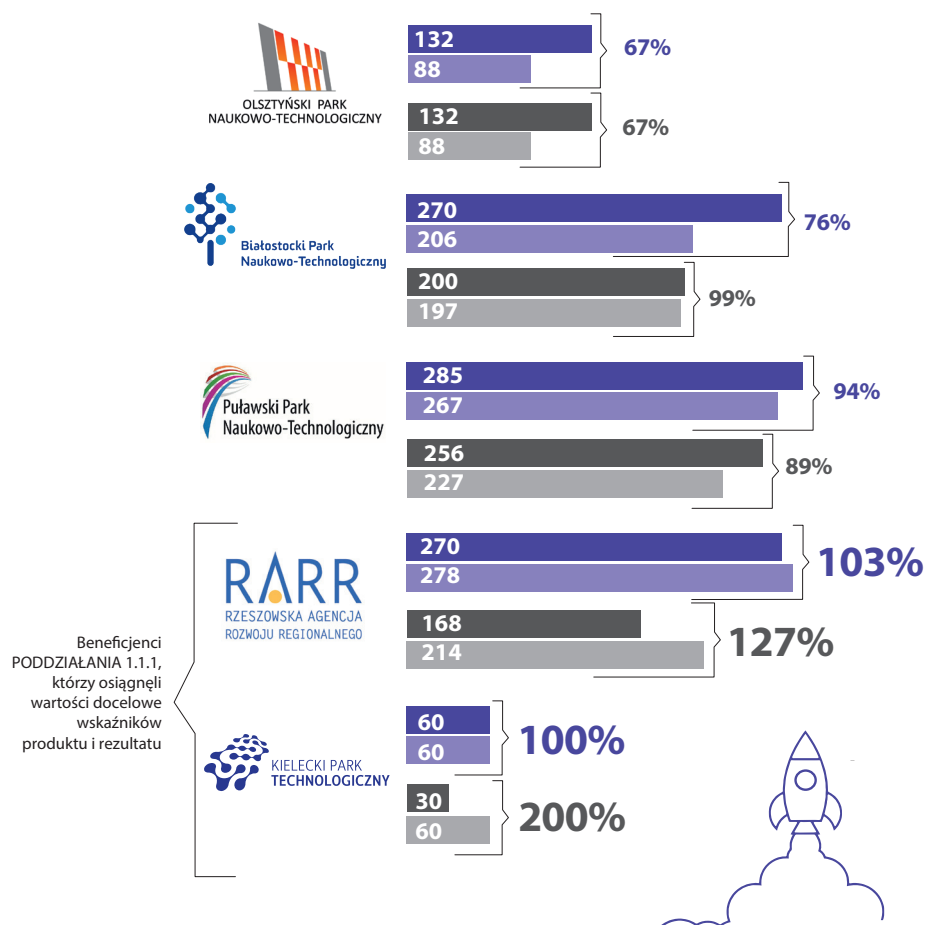
¹⁷ Wartości wskaźników produktu i rezultatu założone do osiągnięcia w umowach o dofinansowanie platform startowych wynosiły: 1017 przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (wskaźnik produktu), w tym 285 w PPNT, 270 w RARR, 270 w BPNT, 132 w OPNT i 60 w KPT oraz 786 nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu IOB gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej (wskaźnik rezultatu), w tym 256 w PPNT, 168 w RARR, 200 w BPNT, 132 w OPNT i 30 w KPT.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Infografika nr 5

Wykonanie wskaźników produktu i rezultatu 5 platform startowych poddziałania 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów POPW

Wskaźnik produktu:

liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie, w tym niefinansowe w zakresie doradztwa specjalistycznego

■ Wartości zaplanowana   ■ Wartość osiągnięcia

Wskaźnik rezultatu:

liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu Instytucji Otoczenia Biznesu gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej

■ Wartości zaplanowana   ■ Wartość osiągnięcia

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie ustaleń kontroli.

W umowie o dofinansowanie beneficjentów poddziałania 1.1.2 zobowiązano do osiągnięcia wskaźników produktu dotyczących m.in. liczby przedsiębiorstw otrzymujących dotację i wsparcie oraz wskaźników rezultatu, tj. liczby wprowadzonych innowacji i innowacji produktowych (w szt.). W kontrolowanym okresie 14 startupów¹⁸ osiągnęło 95 spośród 108 zaplanowanych wskaźników produktu (88%) oraz 20 spośród 30 wskaźników rezultatu, tj. wprowadzonych innowacji i innowacji produktowych (67%). Dziesięć z nich osiągnęło wszystkie wymagane wartości docelowe, poza wskaźnikami produktu dotyczącymi wysokości inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw

20 wprowadzonych
innowacji
przez 14 startupów

¹⁸ Z wyłączeniem Spółki Clean Carbon, która zaprzestała realizacji projektu.

oraz liczby zakupionych wartości niematerialnych i prawnych lub środków trwałych, które odpowiednio w pięciu i dwóch przypadkach, osiągnięto w mniejszej niż zakładano wartości. Wynikało to m.in. z niższych niż zakładano wydatków projektów i nie miało wpływu na realizację zaplanowanych zadań.

Przykłady

Kielecki Park Technologiczny realizując projekt „Platforma startowa „TechnoparkBiznesHub” zobowiązany był umową i wnioskiem o dofinansowanie do osiągnięcia trzech wskaźników produktu oraz dwóch wskaźniki rezultatu, które miały zostać osiągnięte w 2017 r. Dla wszystkich wskaźników produktu (liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie; liczba nowych wspieranych przedsiębiorstw; liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe) jako wartość docelową wskazano 60. Dla wskaźników rezultatu wartość docelową określono na 60 dla liczby nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu (IOB) oraz na 30 dla liczby nowych przedsiębiorstw wspartych przez IOB gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej. Wszystkie wskaźniki (trzy wskaźniki produktu i jeden rezultatu), dla których wartość docelową ustalono na 60 przedsiębiorstw osiągnięto dokładnie w tej liczbie. Wartość wskaźnika rezultatu dotyczącego liczby nowych przedsiębiorstw gotowych do rozpoczęcia działalności rynkowej KPT dwukrotnie przekroczył, gdyż przy zakładanej pierwotnie liczbie 30 wyniosła ona 60 przedsiębiorstw (200% zakładanej pierwotnie wartości), z czego 28 przedsiębiorstw powstało i rozpoczęło działalność w Kielcach, 22 w Rzeszowie i 10 w Stalowej Woli.

D.A.VAC Spółka z o.o. realizując projekt „Wdrożenie na rynek innowacyjnej technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej na powierzchnie płaskie” zobowiązany został umową i wnioskiem o dofinansowanie do osiągnięcia siedmiu wskaźników produktu, w tym m.in. liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzania produktów nowych dla firmy (szt./1.00) oraz dwóch wskaźników rezultatu – liczba wprowadzonych innowacji i innowacji produktowych (po 1 szt.), a także dotyczących przychodów ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów w wartości docelowej 3 mln zł i wzrostu zatrudnienia we wspieranym przedsiębiorstwie w wartości docelowej 1,5 etatu, do osiągnięcia w 2022 r. W kontrolowanym okresie Spółka osiągnęła w pełnym zakresie wskaźniki produktu i rezultatu, a do dnia 28 marca 2022 r. przychód w kwocie 1402,4 tys. zł (netto), będący bezpośrednim wynikiem wprowadzenia na rynek innowacyjnej maszyny magnetronowej do nanoszenia powłok DLC OPTI oraz uwzględniono kadre realizującą zadania w projekcie tj.: Kierownika B+R, Kierownika obsługi i budowy urządzeń próżniowych, Specjalistę ds. badań, zatrudnionych na umowy o pracę, w wymiarze 0,5 etatu dla każdego stanowiska.

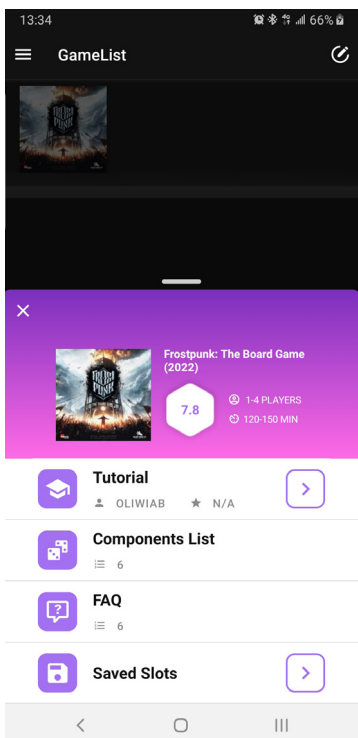
Letme.ai Spółka z o.o. realizując projekt „Letme.ai – innowacyjna aplikacja wykorzystująca sztuczną inteligencję do wyszukiwania idealnie dopasowanych produktów” zaplanowano do osiągnięcia dziewięć wskaźników produktu, a osiągnięto siedem z nich. Wskaźnik produktu dotyczący inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw /dotacje/ (CI6) zaplanowano w kwocie 247,0 tys. zł, a wykonano w kwocie 194,8 tys. zł (78,9%). Wskaźnik dotyczący liczby zakupionych środków trwałych w ramach projektu zaplanowano w wysokości 3 szt., a wykonano 2 szt. (66,7%).

Na innowacje produktowe startupów składały się m.in. aplikacje mobilne oraz platformy internetowe, których zadaniem było np. stworzenie przestrzeni łączącej dwie strony procesu wykonywania i interpretacji badań radiologicznych (RTG, CT, MRI), czy umożliwiającej wizualizację modeli 3D mebli (fotogrametrycznych skanów mebli oraz parametrycznych hologramów w rzeczywistym pomieszczeniu użytkownika), a także robot przemysłowy dedykowany do cięcia rdzeni tekturnych oraz wdrożenie na rynek innowacyjnej technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej (DLC) na powierzchnie płaskie.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Zdjęcia nr 3, 4, 5, 6

Wdrożenie na rynek immersyjnej aplikacji mobilnej Tabletop Tutor wprowadzającej gracza w mechanikę oraz zasady rozgrywki w grach planszowych

Źródło: Glass Cannon Unplugged sp. z o.o. w Itawie.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

W wyniku realizacji projektów utworzono 38,3 nowych etatów

W wyniku ich wprowadzenia na rynek 4 z 15 kontrolowanych spółek osiągnęły łączny przychód w wysokości 2129,5 tys. zł. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach wykazało 10 spółek na poziomie ogółem 38,3 etatu¹⁹. Termin osiągnięcia wartości docelowych tych wskaźników dla wszystkich jednostek zaplanowano na koniec 2022 r. lub 2023 r.

Nieprawidłowości w realizacji rzeczowej projektów stwierdzono u pięciu beneficjentów. W przypadku czterech z nich (spółki: Kreolink, Topinambur Polska i Nevotech, a także w OPNT) były to nieprawidłowości o charakterze formalnym, niewpływające na prawidłowość realizacji umów o dofinansowanie i na osiągnięcie zakładanych efektów. Dotyczyły one nieterminowego złożenia wniosku o przedłużenie umowy o dofinansowanie oraz o wydłużenie okresu kwalifikowalności, realizacji projektu niezgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i nieinformowania IP o odstępstwach, a także wyboru partnera projektu z naruszeniem terminów wskazanych w ustawie wdrożeniowej. Istotną nieprawidłowość stwierdzono natomiast w spółce Clean Carbon. Zaprzestała ona bowiem realizacji projektu i tym samym nie osiągnęła celu i wskaźników wskazanych we wniosku o jego dofinansowanie. Wbrew zobowiązaniu wynikającemu z umowy o dofinansowanie projektu nie składała wniosków o płatność, nie rozliczyła otrzymanej zaliczki na jego realizację oraz nie informowała niezwłocznie PARP o problemach w realizacji umowy, a także nie odpowiadała na jej wezwania do przedłożenia dokumentów dotyczących projektu.

Przykłady

Clean Carbon sp. z o.o. realizując projekt „Wdrożenie na rynek innowacyjnej instalacji LCC PWPP (Long Carbon Chains Plastic Waste Processing Plant)“:

1. Nie zrealizowała i nie osiągnęła celu projektu, do czego była zobowiązana na podstawie § 2 ust. 2 pkt 1 umowy o dofinansowanie. Nie dokonała rozliczenia zaliczki (w wysokości co najmniej 70%) otrzymanej na realizację projektu pomimo upływu sześciu miesięcy od dnia jej otrzymania, którego konieczność wynikała z § 12 ust. 4 ww. umowy. Z naruszeniem § 11 ust. 4 tej umowy nie składała do PARP wniosków o płatność w terminach i na kwoty nie wyższe niż określone w harmonogramie płatności, nie rzadziej niż raz na kwartał. Według § 14 ust. 2 pkt 1 ww. umowy beneficjent zobowiązał się do składania do IP wniosków o płatność w terminach określonych w umowie z wypełnioną częścią sprawozdawczą, a brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku składania wniosków kwartalnie z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji projektu.
2. Z naruszeniem § 14 ust. 2 pkt 2 umowy o dofinansowanie nie informowała niezwłocznie IP o zmianach w realizacji projektu, zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania jego realizacji, nie odpowiedział też na jej wezwania do złożenia wniosku o płatność oraz potwierdzenia postępu w realizacji projektu, do czego był zobowiązany na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 ww. umowy.

Przyczyną powstania tej nieprawidłowości było m.in. zakończenie współpracy z firmą rozliczającą projekt oraz przekonanie, że jego główny pomysłodawca wywiąże się ze swoich zobowiązań, tj. dostarczy urządzenia i dokumentację niezbędną do złożenia wniosków patentowych. Było to warunkiem uruchomienia projektu. Prototyp zbudowany przed uzyskaniem dofinansowania został przez niego wywieziony w nieznanne miejsce. Ponadto pandemia Covid-19 utrudniała osobisty kontakt z nim.

¹⁹ Dane na podstawie dokumentacji złożonych wniosków o płatność do IP.

Topinambur Polska sp. z o.o. realizując projekt „Wdrożenie technologii bezodpadowej produkcji inuliny o różnych stopniach polimeryzacji z topinamburu”:

1. Wniosek z 25 marca 2022 r. o wydłużenie okresu kwalifikowalności wydatków w projekcie (z 31 marca 2022 r. do 30 czerwca 2022 r.) złożyła do IP pięć dni przed zakończeniem okresu kwalifikowalności. Stanowiło to naruszenie § 24 ust 3 umowy, zgodnie z którym zgłoszenie zmian do niej nie może nastąpić później niż 30 dni przed dniem zakończenia okresu kwalifikowalności.
2. Wbrew § 2 ust. 8 umowy nie zrealizowała do dnia zakończenia kontroli zadania „Zakup i uruchomienie linii technologicznej do produkcji inuliny oraz granulatu paszowego”, tj. w terminie określonym w harmonogramie rzeczowo – finansowym (do 29 października 2021 r.). Ponadto naruszyła § 14 ust. 2 pkt 2 tej umowy, który zobowiązuje beneficjanta m.in. do niezwłocznego informowania IP o zmianach w realizacji projektu. O przyczynach opóźnienia w realizacji dostaw elementów linii produkcyjnej poinformowano IP 17 grudnia 2021 r. oraz 25 marca 2022 r., tj. po określonym terminie. Zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy przekazano zaś 24 maja 2022 r., podczas gdy już rok wcześniej sporządzono z wykonawcą harmonogram realizacji zamówienia zakładający wydłużony termin wykonania zadania (koniec 2021 r. z możliwością wydłużenia). Do dnia zakończenia kontroli zaktualizowany harmonogram nie został zatwierdzony przez IP.
3. Nie poinformowała IP o odstępach w realizacji projektu, co było niezgodne z § 14 ust. 2 pkt 2 umowy, zgodnie z którym beneficjent był zobowiązany do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu oraz niezwłocznego informowania IP o zmianach w jego realizacji, zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji projektu. Dotyczyły one: rozwiązania umowy o pracę w dniu 31 marca 2022 r. z kierownikiem produkcji oraz kierownikiem projektu, mimo że zgodnie ze wskaźnikiem informacyjnym po zakończeniu projektu powinny zostać utrzymane wszystkie utworzone miejsca pracy oraz zniszczenia surowca oraz gotowego produktu wyprodukowanego na podstawie surowca o łącznej wartości 45,6 tys. zł.

Według stanu na koniec I kwartału 2022 r. realizacja rzeczowa dziewięciu projektów została zakończona w pełnym zakresie. W przypadku pozostałych 10 projektów, znajdujących się w trakcie realizacji, stopień zaawansowania związanych z nimi prac, nie zagrażał osiągnięciu założonych celów i wskaźników. Odbiory wykonanych robót, wynikające z objętych kontrolą umów, nie wykazywały wad i usterek. Każdorazowo rzetelnie dokumentowano obiór zamówień w projektach, gromadząc przy tym niezbędną dokumentację (m.in. protokoły zdawczo-odbiorcze). Nie wystąpiły przesłanki uzasadniające naliczenie przez beneficjentów kar umownych wykonawcom. Dokumentacja stanowiąca podstawę rozliczeń realizacji umów z wykonawcami odzwierciedlała poniesione wydatki. Umowy dotyczące zarówno zakupu środków trwałych jak i usług zostały wykonane w pełnym zakresie i w terminie określonym w podpisanych umowach.

Z informacji uzyskanej na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK od beneficjentów²⁰, którzy zakończyli okres trwałości projektów wynika m.in., że kontynuują działalność w zakresie produktów objętych dofinansowaniem, prowadzą dalsze prace rozwojowe w zakresie przewidzianym w przedmiocie działalności oraz planują wejście na rynki zagraniczne.

Zakończono rzeczową realizację dziewięciu skontrolowanych projektów

Utrzymanie działalności startupów w zakresie innowacyjnych produktów po okresie trwałości projektów

²⁰ Informację uzyskano od 21 beneficjentów, pisma wysłano do 24 beneficjentów.

Wszyscy beneficjenci
wywiązali się
z obowiązków
informacyjnych
i promocji projektów

Wszyscy beneficjenci podejmowali, zgodnie z obowiązkiem określonym w umowach o dofinansowanie, działania informacyjne i promocyjne dotyczące projektu. Oznacжали znakiem UE, znakiem Funduszy Europejskich m.in. prowadzone ww. działania, a także dokumenty związane z realizacją projektu, reklamowali projekty w mediach społecznościowych, uczestniczyli w targach, kongresach i podawali do wiadomości publicznej. Zapewniono również wydruk materiałów i ulotek promocyjnych, kampanie radiowe oraz prasowe. Opisy projektów zamieszczone były na stronach internetowych beneficjentów. Wydatki poniesione na ten cel przez pięciu beneficjentów poddziałania 1.1.1 wyniosły łącznie w kontrolowanym okresie 1417,0 tys. zł (średnio 283,4 tys. zł). W poddziałaniu 1.1.2 zaś wydatki te ponoszone były głównie przez spółki w ramach kosztów pośrednich i nie wymagały szczegółowego dokumentowania (dozwolone koszty pośrednie wyznaczone zostały ryczałtowo). W przypadku siedmiu z nich kształtowały się one na poziomie od kilku do kilkuset tysięcy złotych (od 12 tys. zł do 447 tys. zł, średnio 103,9 tys. zł).

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzono u jednego beneficjenta – KsięgowyDoradca sp. z o.o. Polegała ona na braku oznaczenia znakiem UE, barwami Rzeczypospolitej Polskiej i znakiem Funduszy Europejskich na wzorze umowy o zobowiązaniu beneficjenta do zachowania poufności informacji, stanowiącym załącznik nr 4 do zapytania ofertowego na stworzenie modułów platformy dedykowanej biuram rachunkowym. Obowiązek taki wynikał z punktu 1 lit. a załącznika nr 6 do umowy. Przyczyną powstania nieprawidłowości był brak wiedzy, że standardowe szablony umów, w tym o zobowiązaniu do zachowania poufności informacji, muszą zawierać ww. oznaczenia. W związku z powyższym beneficjent nie opatrzył ich odpowiednimi znakami.

5.3. Nadzór nad realizacją działania 1.1. Programu Operacyjnego Polska Wschodnia

W Ministerstwie sprawowano nadzór nad realizacją przez Instytucję Pośredniczącą, tj. PARP zadań wynikających z działania 1.1. Polegały one m.in. na dokonywaniu analiz przedstawianych informacji oraz zlecenie badań dotyczących jego realizacji, a także prowadzenie kontroli systemowych i doraźnych. W PARP rzetelnie monitorowano i nadzorowano wdrażanie dofinansowanych projektów m.in. poprzez kontrole w miejscu ich realizacji oraz weryfikowano przedstawiane przez beneficjentów wnioski o płatność, terminowo wypłacając należne im dofinansowanie. Zastrzeżenia NIK budzi jednak proces odzyskiwania od beneficjentów tego działania kwot podlegających zwrotowi. Agencja, po rozwiązaniu umów o dofinansowanie z pięcioma beneficjentami, nie podjęła niezwłocznie czynności zmierzających do odzyskania wypłaconych im środków w łącznej kwocie 7248,4 tys. zł wraz z odsetkami. Czynności mające na celu inicjowanie i zakończenie działań związanych ze stwierdzeniem nieprawidłowości realizowane były niezgodnie z wewnętrznymi procedurami. Przekazywanie niezbędnej dokumentacji kontroli, potwierdzającej niezgodną z umową o dofinansowanie realizację projektu, następowało w okresie

od 28 do 281 dni od zaistnienia tych okoliczności. Skutkiem tego było niewyegzekwowanie do dnia zakończenia kontroli należnych od beneficjentów środków. Dotyczyło to również wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych mających na celu wydanie decyzji, o których mowa w art. 207 ust. 9 ufp, tj. decyzji w sprawie zwrotu środków. W ich wyniku, do dnia zakończenia kontroli NIK (29 czerwca 2022 r.) czterem beneficjentom nie wydano decyzji administracyjnych zobowiązujących ich do zwrotu środków w łącznej wysokości 6578,6 tys. zł wraz z należnymi odsetkami.

Monitorowanie przez Ministerstwo postępów we wdrażaniu działania 1.1. Programu odbywało się poprzez sprawozdawczość kwartalną i roczną wskazującą m.in. napotkane problemy oraz podjęte w tym zakresie działania, a także działania Komitetu Monitorującego Programu obejmującą m.in. przegląd jego wdrażania w kontekście realizacji celów pośrednich i końcowych, analizowanie sytuacji mających wpływ na realizację Programu oraz przedstawianie uwag dotyczących wdrażania i ewaluacji Programu. Prowadzone były monitoring przebiegu oceny – polegający na przedstawianiu przez PARP sprawozdań z cotygodniowego postępu realizacji oceny w trwających konkursach oraz monitoring realizacji działań prowadzonych przez platformy startowe – przedstawiane przez PARP w cyklu miesięcznym dane dotyczące realizacji projektów. Wykorzystywano również system kontrolowania platform startowych realizowany przez zespół ekspertów zewnętrznych, przekazujący swoje spostrzeżenia i uwagi w ramach cyklicznych spotkań grupy roboczej do spraw kontrolingu.

Ministerstwo
monitorowało wdrażanie
działania 1.1. POPW

Ministerstwo posiadało dane dotyczące liczby startupów funkcjonujących w okresie trwałości realizowanych przez nich projektów. W tym celu wykorzystywało dane zbierane przez PARP na podstawie § 8 pkt 3 porozumienia dotyczącego monitorowania projektów pod kątem realizacji zasady ich trwałości. Z danych tych wynikało, że spośród 105 zakończonych projektów poddziałania 1.1.2 do czerwca 2022 r. 97 z nich znajdowało się w okresie trwałości. W czerwcu 2022 r. Ministerstwo posiadało również informacje świadczące o tym, że wszystkie spółki, które realizowały wsparte projekty nadal funkcjonowały.

Komitet Monitorujący Programu w latach 2014–2022 podjął dwie uchwały dotyczące zmian Programu obejmujących działanie 1.1. Dotyczyły one m.in. zmiany zapisu o skierowaniu ofert Platformy startowe do osób do 35. roku życia na zapis o premiowaniu pomysłów zgłoszonych przez osoby do 35. roku życia (uchwała nr 42) oraz ustalenia aktualnej wartości wskaźników produktu dla Priorytetu Inwestycyjnego 3A (uchwała nr 56). Ponadto, zmian w tabelach finansowych dokonała w 2019 r. Rada Ministrów (uchwała nr 91).

W latach 2015–2020 IZ otrzymywała od PARP kwartalne i roczne sprawozdania dotyczące realizacji Programu, dotyczące m.in. realizacji działania 1.1. i dokonywała ich analizy. W wyniku tych analiz sporządzano listy sprawdzające zawierające uwagi i zalecenia dla PARP, w tym uwagi i zalecenia dotyczące ww. działania. Odnosiły się one m.in. do sposobu wyliczenia szacowanej wartości wskaźnika CI 5 (1305) wraz z brakiem identyfikacji zagrożenia osiągnięcia jego wartości docelowej (1820) w sytuacji niepla-

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

nowania nowych naborów w poddziałaniu 1.1.1, a także niewłaściwego stwierdzenia braku zagrożenia realizacji docelowej wskaźnika CI 2 przy uwzględnieniu m.in. faktu, że nie wszystkie startupy wyinkubowane w ramach poddziałania 1.1.1 otrzymają dotację w ramach poddziałania 1.1.2. Zalecono przy sporządzaniu sprawozdań rocznych zachowanie spójności zawartych w nich danych z danymi z systemu SL2014 według stanu na koniec roku oraz aktualizowanie w tym systemie danych ze wszystkich umów i wniosków o płatność zatwierdzonych w danym roku oraz wszystkich zaleceń z audytów wskaźnikowych przekazanych przez IZ w nieprzekraczalnym terminie do końca roku sprawozdawczego.

Problemy gospodarcze wynikające z pandemii COVID-19 spowodowały zjawisko wycofywania się części wnioskodawców projektów realizowanych w ramach poddziałania 1.1.2. W związku z tym podjęto działania minimalizujące obciążenia administracyjne i umożliwiające startupom realizację projektów, polegające m.in. na:

- umożliwieniu przedłużenia terminu złożenia wniosków o dofinansowanie do 14 dni od zakończenia naboru,
- wprowadzenie możliwości zawierania umów i aneksów do tych umów oraz wnoszenia protestów w formie elektronicznej,
- dokonywania oceny wniosków w ramach paneli ekspertów w formie wideokonferencji,
- wydłużeniu czasu realizacji projektów o 90 dni,
- wydłużeniu terminu złożenia wniosków o płatność o 30 dni.

Ministerstwo właściwie kontrolowało działania IP

W latach 2016–2022 (do końca I kwartału) Departament Programów Ponadregionalnych Ministerstwa przeprowadził łącznie cztery kontrole systemowe realizacji Programu obejmujące m.in. działanie 1.1. (po jednej w 2016 r., 2018 r., 2019 r. i 2021 r.). W każdym z ww. przypadków podmiotem kontrolowanym była PARP.

Zakres przedmiotowy tych kontroli obejmował odpowiednio dla poszczególnych lat:

- sposób przeprowadzania konkursów i oceny wniosków o dofinansowanie, w tym terminowość przeprowadzania weryfikacji i oceny złożonych wniosków,
- zapewnienie prawidłowego i terminowego postępowania Instytucji Pośredniczącej w procesie rozwiązywania umów o dofinansowanie z uwzględnieniem aspektu rezygnacji wnioskodawców z podpisania umowy o dofinansowanie,
- weryfikację wniosku o płatność, w tym w zakresie przyjętej metodologii oceny, przygotowanie i prowadzenie kontroli na miejscu, postępowanie w przypadku kontroli doraźnej, przygotowanie i postępowanie z zaleceniami pokontrolnymi, nadzór nad wykonawcą zewnętrznym w procesie kontroli na miejscu, weryfikowanie zamówień u beneficjentów, stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości w tym nadużyć finansowych oraz przekazywanie informacji na ich temat do IZ, wstrzymanie płatności, wzywanie beneficjenta do zwrotu środków lub potrącenia kwoty nieprawidłowości z wniosku o płatność, monitorowanie zwrotu środków, wykluczenie beneficjenta z możliwości otrzymania dofinansowania, prowadzenie rejestru przypadków konfliktu interesów,

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

- informację, promocję, szkolenia, w tym realizacja działań informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych w ramach POPW; eksperci, w tym nabór kandydatów na ekspertów i współpraca z ekspertami; wdrożenie rozwiązań specustawy – wybór projektów w trybie nadzwyczajnym, zmiana regulaminów konkursów; sprawozdawczość i monitorowanie – weryfikacja sprawozdań i postępu finansowo-rzeczowego.

W wyniku tych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości dotyczących realizacji przez PARP zadań związanych z działaniem 1.1.

Ponadto w ww. okresie ww. Departament przeprowadził w tym zakresie dwie kontrole doraźne – obie w 2018 r. Skontrolowano wówczas, w związku z nieprawidłowościami zgłaszanymi przez beneficjenta działania 1.1., PARP i Gminę Kielce – Kielecki Park Technologiczny. W obu przypadkach stwierdzono uchybienia i/lub nieprawidłowości, formułując w ich wyniku zalecenia i rekomendacje. W przypadku PARP dotyczyły one m.in. zgodności prowadzenia postępowań konkursowych z obowiązującymi regulaminami, zwłaszcza w zakresie terminowości wywiązywania się wnikających z nich obowiązków. Natomiast w przypadku drugiego kontrolowanego podmiotu, mimo stwierdzenia wielu uchybień, nie wskazano na konieczność podjęcia działań naprawczych ze względu na zakończenie realizacji projektu.

W ww. okresie Ministerstwo przeprowadziło w PARP tylko jedną kontrolę realizacji porozumienia w odniesieniu do prawidłowości postępowania PARP w procesie rozwiązywania umów o dofinansowanie projektów w ramach działania 1.1. Programu²¹.

W latach 2014–2022 (do końca I kwartału) do IZ nie wpłynęły skargi i wnioski (w rozumieniu wynikającym z ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego²²) dotyczące sposobu wdrażania działania 1.1. Otrzymała ona natomiast sześć wystąpień obywatelskich dotyczących ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie (po jednym w 2017 r., 2019 r. i 2020 r. oraz trzy w 2022 r.)²³. We wszystkich przypadkach zwrócono się do PARP o udzielenie wyjaśnień, a po ich otrzymaniu poinformowano zgłaszającego wystąpienie o sposobie załatwienia sprawy. Otrzymane w 2017 r. wystąpienie skutkowało także przeprowadzeniem na początku 2018 r. kontroli doraźnych w PARP i Kieleckim Parku Technologicznym. W przypadku wystąpień z 2019 r. i 2020 r. sprawy konsultowano odpowiednio z Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Rzecznikiem Funduszy Europejskich.

Ponadto IZ otrzymała w 2017 r. jedno wystąpienie, przekazane za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z prośbą o wsparcie projektu realizowanego w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym poprzez pomoc w nawiązaniu kontaktów z jednostkami naukowymi oraz krajowymi i zagranicznymi inwestorami. Autorom wystąpienia udzielono szczegółowej informacji w tym zakresie.

Ministerstwo rozpatrywało wystąpienia obywatelskie dotyczące działania 1.1. POPW

²¹ Dotyczyło to umowy rozwiązanej na wniosek beneficjenta.

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.

²³ W tym po jednym za przekazanym za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Rozwoju i Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Monitoring i kontrola realizacji projektów POPW przez PARP

PARP realizowała zadania polegające na prowadzeniu monitoringu i kontroli realizacji projektów dofinansowanych środkami Programu. Zadania w zakresie monitoringu realizowała Sekcja Wdrażania DRS, a Departamentowi Kontroli (dalej: DK) powierzono zadania w zakresie kontroli na miejscu realizacji projektów.

W okresie objętym kontrolą do PARP beneficjenci złożyli wnioski o płatność:

- W poddziałaniu 1.1.1 – na łączną kwotę 69 568,6 tys. zł, w tym dofinansowanie 69 568,6 tys. zł (wkład UE 59 133,3 tys. zł); zatwierdzono wnioski na kwotę 65 719,5 tys. zł, w tym dofinansowanie 65 719,5 tys. zł (wkład UE 55 869,7 tys. zł). Wypłacono dofinansowanie w wysokości 86 630,34 tys. zł, w tym dofinansowanie UE 73 635,79 tys. zł.
- W poddziałaniu 1.1.2 – na łączną kwotę 182 222,0 tys. zł, w tym dofinansowanie 152 870,7 tys. zł (wkład UE 152 870,7 tys. zł); zatwierdzono wnioski na kwotę 179 491,5 tys. zł, w tym dofinansowanie 151 889,8 tys. zł (wkład UE 151 464,2 tys. zł). Wypłacono dofinansowanie w wysokości 238 385,1 tys. zł.

Wnioski o płatność były rzetelnie weryfikowane przez IP

PARP dokonywała weryfikacji w zakresie kompletności wniosków o płatność. Przeprowadzona w toku kontroli analiza dokumentacji pięciu projektów wykazała m.in., że:

- do wniosków o płatność załączono wszystkie wymagane dokumenty, w tym m.in. faktury potwierdzające dokonanie wydatków, potwierdzenia dokonania wydatków,
- po złożeniu wniosku PARP dokonywała analizy w zakresie jego kompletności oraz we wszystkich wnioskach o płatność należycie udokumentowano przeprowadzoną weryfikację zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi,
- terminowo dokonywano płatności na rzecz beneficjentów.

181 kontroli działania 1.1. POPW

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 12 kontroli w ramach poddziałania 1.1.1 (w tym dwie kontrole doraźne, jedna w formie monitoringu) oraz 169 kontroli w ramach poddziałania 1.1.2 (w tym 11 kontroli doraźnych). Kontrole obejmowały m.in. weryfikację dokumentów finansowych rozliczanych we wnioskach o płatność wraz z dokumentacją towarzyszącą niezbędną do ustalenia kwalifikowalności wydatków, tj. dokumentami potwierdzającymi sposób wyboru wykonawców zamówienia (w tym prawidłowość zastosowanego trybu wyboru wykonawcy, sposób szacowania wartości zamówienia), zawartymi umowami lub złożonymi zamówieniami, protokołami odbioru, potwierdzeniami zapłaty oraz innymi dokumentami potwierdzającymi realizację danego zamówienia. Najczęściej pojawiające się uchybienia i nieprawidłowości w realizacji projektów w ramach działania 1.1.1 dotyczyły m.in. błędów w sposobie prowadzenia ewidencji księgowej projektu, błędnie udzielanych zamówień, natomiast w ramach działania 1.1.2 były to m.in.: brak osiągnięcia wskaźników projektu w terminie określonym umową o dofinansowanie, brak realizacji celów projektu, błędy w zakresie działań promocyjnych czy błędy w sposobie prowadzenia ewidencji księgowej projektu.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Wskutek wyników przeprowadzonych u beneficjentów kontroli wymierzono korekty finansowe 38 beneficjentom w łącznej kwocie 7874,5 tys. zł, w tym:

- w poddziałaniu 1.1.1 – nałożono korekty finansowe trzem beneficjentom na łączną kwotę 4596,2 tys. zł, z czego odzyskano 1,4 tys. zł (0,03%);
- w poddziałaniu 1.1.2 – nałożono korekty finansowe 36 beneficjentom na łączną kwotę 3393,6 tys. zł, odzyskano 85,4 tys. zł (2,5%).

Badaniem NIK objęto pięciu beneficjentów spośród 39 (12,8%), którym wymierzono korekty finansowe w kwocie 7248,4 tys. zł (91,2%) w wyniku przeprowadzonych kontroli na miejscu. Wykazało one m.in., że:

- PARP informowała beneficjentów o planowanych kontrolach przed ich rozpoczęciem zgodnie z wewnętrznymi regulacjami,
- członkowie zespołu kontrolnego podpisywali deklaracje poufności i bezstronności oraz posiadali prawidłowo wystawione upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- we wszystkich przypadkach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące rozwiązaniem umowy,
- po otrzymaniu wyników kontroli przeprowadzono analizę stanu faktycznego pod kątem wystąpienia nieprawidłowości,
- rozwiązano umowy z każdym beneficjentem,
- w przypadku dwóch beneficjentów DRS wystosował wnioski do DK o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotów środków finansowych,
- jednemu beneficjentowi wystawiono decyzję w sprawie zwrotu środków.

Agencja, po rozwiązaniu umów o dofinansowanie z ww. beneficjentami, nie podjęła niezwłocznie czynności zmierzających do odzyskania wypłaconych im środków w łącznej kwocie 7248,4 tys. zł wraz z odsetkami. Analiza tych spraw wykazała bowiem, że czynności mające na celu inicjowanie i zakończenie działań związanych ze stwierdzeniem nieprawidłowości realizowane były niezgodnie z wewnętrznymi procedurami. Ustalono, że niewłaściwy był przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi PARP. Departament Kontroli nie przekazywał bowiem bezzwłocznie Departamentowi Rozwoju Startupów dokumentacji kontroli, potwierdzającej niezgodną z umową o dofinansowanie realizację projektu (następowało to w okresie od 28 do 281 dni, tj. średnio po 166 dniach od zaistnienia tych okoliczności). DRS zaś, po otrzymaniu tej dokumentacji, nie podejmował niezwłocznie działań w celu potwierdzenia nieprawidłowości i przekazania beneficjentom informacji o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Skutkiem tego było niewyegzekwowanie do dnia zakończenia kontroli należnych od beneficjentów środków. Ponadto niezgodne z wewnętrzną procedurą Agencji były działania DRS w ww. przypadkach, polegające na nieprzekazaniu DK, niezwłocznie po potwierdzeniu zaistnienia nieprawidłowości, wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych mających na celu wydanie decyzji, o których mowa w art. 207 ust. 9 ustawy o finansach publicznych, tj. decyzji w sprawie zwrotu środków. W ich wyniku, do dnia zakończenia kontroli NIK (29 czerwca 2022 r.) czterem beneficjentom nie wydano decyzji administracyjnych zobowiązujących ich do zwrotu środków w łącznej wysokości 6578,6 tys. zł wraz z należnymi odsetkami.

Nieprawidłowości
w odzyskiwaniu kwot
podlegających zwrotowi
przez PARP

Przykłady

4 594 853,01 zł wypłacono na realizację projektu POPW.01.01.01-06-0002/18-00 Parkowi Naukowo-Technologicznego Energii sp. z o. o. Wniosek o przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków DRS przekazał DK po 373 dniach od terminu ich zwrotu, wyznaczonego w wydanym oświadczeniu o natychmiastowym rozwiązaniu umowy. Przekazanie przez DK dokumentacji kontroli DRS nastąpiło po 84 dniach od daty wysłania beneficjentowi ostatecznych wyników kontroli przeprowadzonej przez PARP. W sprawie tej Agencja do 29 czerwca 2022 r. nie wszczęła postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu przez beneficjenta ww. środków. Zastępca Prezesa PARP wyjaśnił, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało przygotowane m.in. w wyniku kontroli CBA, o której informację przekazano Agencji w styczniu 2021 r. Miesiąc później zakończono analizę obejmującą porównanie oświadczeń złożonych CBA przez przedstawicieli beneficjenta z dokumentami i oświadczeniami złożonymi na etapie ubiegania się o dofinansowanie oraz przystąpiono do przygotowania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. W marcu 2021 r. zakończył się proces formalnego opiniowania dokumentu przez Biuro Prawne Agencji. W kolejnych tygodniach PARP prowadziła korespondencję oraz ustalenia z beneficjentem, partnerami projektu, ostatecznymi odbiorcami w liczbie 70 startupów oraz wykonawcami usług na rzecz beneficjenta w liczbie około 100 podmiotów w zakresie możliwości kontynuacji działań inkubacyjnych wynikających z zobowiązań Parku, w tym finansowania kosztów poniesionych przez interesariuszy projektu.

669 820,07 zł wypłacono na realizację projektu POPW.01.01.02-06-0026/17-00 Spółce Openpos. Rozwiązanie przez PARP umowy o dofinansowanie nastąpiło po 581 dniach od otrzymania przez Agencję wyników kontroli przeprowadzonej na jej zlecenie przez wykonawcę zewnętrznego stwierdzającej nieprawidłowości. Przekazanie przez DK dokumentacji kontroli DRS nastąpiło po 184 dniach od daty otrzymania kompletnej dokumentacji kontroli przeprowadzonej na zlecenie PARP przez wykonawcę zewnętrznego. Wniosek o przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu ww. środków DRS przekazał DK po 60 dniach od terminu wyznaczonego w wydanym oświadczeniu o natychmiastowym rozwiązaniu umowy. Zawiadomienie od syndyka masy upadłościowej Spółki wpłynęło do PARP 16 kwietnia 2021 r. Zastępca Prezesa PARP wyjaśnił m.in., że „z uwagi na konieczność pogłębionej analizy stwierdzonych w toku kontroli uchybień, ostateczna treść oświadczenia została opracowana 4 stycznia 2022 r.”, a pismo skierowano do beneficjenta osiem dni później. Decyzja administracyjna została wydana 12 maja 2022 r. w czasie prowadzonych przez NIK czynności kontrolnych.

1 983 763,63 zł wypłacono na realizację projektów: POPW.01.01.02-18-0023/17-00, POPW.01.01.02-20-0001/17-00 i POPW.01.01.02-28-0003/17-00 odpowiednio przez Spółki: Technologika (630 056,97 zł), Noxon Innovation (639 281,60 zł) i Rally Viewer (714 425,06 zł). Rozwiązanie przez PARP umowy o dofinansowanie nastąpiło po: 287 i 199 dniach (Technologika i Noxon Innovation) od otrzymania przez PARP wyników kontroli przeprowadzonych na jej zlecenie przez wykonawcę zewnętrznego oraz 378 dniach (Rally Viewer) od przekazania beneficjentowi ostatecznych wyników kontroli przeprowadzonej przez PARP. Przekazanie przez DK dokumentacji kontroli DRS nastąpiło po 254 (Technologika) i 281 (Noxon Innovation) dniach od daty otrzymania kompletnej dokumentacji kontroli przeprowadzonej na zlecenie PARP przez wykonawcę zewnętrznego. W sprawach tych PARP dotąd nie wszczęła postępowań administracyjnych w sprawie zwrotu przez beneficjentów ww. środków. Wyniki kontroli stwierdzających nieprawidłowości skutkujące rozwiązaniem umów, przeprowadzonych przez wykonawcę zewnętrznego, PARP otrzymała w październiku 2019 r. i w lutym 2020 r. (Technologika i Noxon Innovation). W październiku 2019 r.

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

Agencja przekazała również wyniki swojej kontroli beneficjentowi (Rally Viewer). Bezpośrednim powodem braku wszczęcia postępowań administracyjnych był brak zaistnienia ustawowych przesłanek do takiego działania. W przypadku ww. projektów pisma z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy o dofinansowanie i wezwaniem do zwrotu środków na podstawie art. 207 ust. 8 ufp zostały wysłane do beneficjentów w formie pisemnej za pośrednictwem operatora pocztowego i nie zostały przez nich odebrane. Nieodebranie przedmiotowych pism było kluczowe w kontekście regulacji, która została wprowadzona ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Działania PARP były niezgodne z obowiązującymi w niej procedurami. Zgodnie z punktem 5.2 procedury PR-WDR-09-POIR/POPW „Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości” w ww. sytuacjach należało niezwłocznie podjąć czynności mające na celu zainicjowanie i zakończenie działań zmierzających do stwierdzenia nieprawidłowości, a procedura ta powinna być stosowana od momentu podejrzenia zaistnienia nieprawidłowości, a więc od momentu przeprowadzenia kontroli. Analiza stanu faktycznego powinna nastąpić niezwłocznie po powzięciu informacji o możliwości pojawienia się nieprawidłowości, a przygotowanie i przekazanie Dyrektorowi lub Zastępcy Dyrektora notatki służbowej dotyczącej nieprawidłowości powinno nastąpić w ciągu trzech dni roboczych. Ponadto zgodnie z punktem 5.2 obowiązującej procedury PR-NPR-08 „Wydawanie decyzji administracyjnych oraz postępowanie w sprawach odwołań od decyzji administracyjnych” wnioski o przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków należy złożyć niezwłocznie w przypadku uzyskania informacji o braku zwrotu środków, pomimo upływu terminu wskazanego w art. 207 ufp oraz niezwłocznie wszcząć postępowanie administracyjne w celu ich odzyskania. Zdaniem NIK, podejmowanie przez PARP działań mających na celu zminimalizowanie zidentyfikowanych ryzyk oraz współpraca z innymi podmiotami i start-upami nie uzasadniała zwłoki w dochodzeniu przez Agencję zwrotu środków po rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Zgodnie z § 26 ust. 2 umów o dofinansowanie, w przypadku braku zwrotu środków IP powinna podjąć czynności zmierzające do odzyskania należnych środków dofinansowania z wykorzystaniem dostępnych środków prawnych. W ocenie NIK działania takie mogły być prowadzone również w okresie realizacji działań naprawczych zabezpieczających interesy startupów.

W latach 2016–2022 (do końca I kwartału) PARP był kontrolowany m.in. przez Departament Programów Ponadregionalnych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Departament Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów oraz Izbę Administracji Skarbowej w Warszawie. Zakres przedmiotowy tych kontroli obejmował m.in. sposób przeprowadzania konkursów i oceny wniosków o dofinansowanie, zapewnienie prawidłowego i terminowego postępowania IP w procesie rozwiązywania umów o dofinansowanie z uwzględnieniem aspektu rezygnacji wnioskodawców z podpisania umowy o dofinansowanie, weryfikację wniosku o płatność, przygotowanie i prowadzenie kontroli na miejscu, stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, wstrzymanie płatności, wzywianie beneficjenta do zwrotu środków oraz nakładanie korekt finan-

Kontrole DPR
Ministerstwa Funduszy
i Polityki Regionalnej
w PARP

WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

sowych. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości dotyczących realizacji przez PARP zadań związanych z działaniem 1.1. Departament Programów Ponadregionalnych Ministerstwa przeprowadził również w PARP w 2018 r. kontrolę doraźną w związku z nieprawidłowościami zgłaszanymi przez beneficjenta tego działania. W jej wyniku stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, formułując zalecenia i rekomendacje. Dotyczyły one m.in. zgodności prowadzenia postępowań konkursowych z obowiązującymi regulaminami, zwłaszcza w zakresie terminowości wywiązywania się wnioskujących z nich obowiązków.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe

Celem głównym kontroli było udzielenie odpowiedzi na pytanie: Czy środki Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 na realizację projektów z zakresu nowych pomysłów biznesowych wykorzystano prawidłowo i uzyskano zakładane efekty?

Cel główny kontroli

Założono, że badania kontrolne umożliwią udzielenie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe:

Cele szczegółowe

1. Czy rzetelnie przygotowano Program Operacyjny Polska Wschodnia w zakresie dofinansowania platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych?
2. Czy sprawowano skuteczny nadzór i kontrolę nad procesem udzielania wsparcia dla innowacyjnych przedsięwzięć?
3. Czy prawidłowo zostały wybrane projekty do dofinansowania?
4. Czy sprawowano skuteczny nadzór nad realizacją projektów zakwalifikowanych do dofinansowania?
5. Czy projekty realizowano zgodnie z umowami o dofinansowanie w zakresie rzeczowym i finansowym?
6. Czy osiągnięto założone wskaźniki produktu i rezultatu?

Kontrolą objęto 22 jednostki, z tego: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, pięciu beneficjentów poddziałania 1.1.1 i 15 beneficjentów poddziałania 1.1.2 Programu.

Zakres podmiotowy

Wyboru beneficjentów do kontroli dokonano metodą doboru celowego, przy uwzględnieniu m.in.: wartości otrzymanego dofinansowania (tj. preferowani byli beneficjenci, którzy otrzymali najwyższe kwoty dofinansowania), zaawansowania realizacji projektu (tj. projekty zakończone lub na końcowym etapie realizacji). U każdego beneficjenta skontrolowano po jednym projekcie, a w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym – dwa projekty²⁴ (łącznie 21 projektów). Analizą na potrzeby informacji o wynikach kontroli objęto 20 projektów (wykaz objętych analizą projektów przedstawiono w załączniku nr 6.1.2 do informacji o wynikach kontroli).

Kontrolę przeprowadzono:

Kryteria kontroli

- w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej i w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczość – na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, z zastosowaniem z zastosowaniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o NIK, tj. kryteriów celowości, legalności i rzetelności;
- u pięciu beneficjentów poddziałania 1.1.1 i piętnastu beneficjentów poddziałania 1.1.2 Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020 – na podstawie art. 2 ust. 2 lub 3 ustawy o NIK (w zależności od statusu beneficjenta, z zastosowaniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o NIK, tj. kryteriów legalności, gospodarności i rzetelności).

²⁴ W Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym kontrolą objęto dodatkowo projekt Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents, tj. projekt poprzedzający realizację wytypowanego do kontroli NIK pn. Platforma startowa dla nowych pomysłów – Hub of Talents. 2 (kontynuacja pierwszego).

ZAŁĄCZNIKI

Okres objęty kontrolą	Lata 2014–2022 (I kwartał). Dla realizacji celów kontroli mogły być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK	W ramach przygotowania przedkontrolnego w trybie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o NIK, uzyskano z PARP informację dotyczącą m.in. projektów wybranych do dofinansowania, wyników ich dotychczasowych kontroli oraz wartości zawartych umów i terminów ich realizacji.
Udział innych organów kontroli na podstawie art. 12 ustawy o NIK	W kontroli nie uczestniczyły inne organy.
Pozostałe informacje	<p>Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli. NIK dotychczas nie kontrolowała wyboru oraz realizacji projektów w ramach działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów, a z analizy przedkontrolnej wynikało, że przeznaczono na nie znaczne środki finansowe UE (200 mln euro).</p> <p>Kontrole zostały przeprowadzone przez Delegatury NIK w: Białymstoku, Kielcach, Lublinie, Olsztynie oraz Rzeszowie w okresie od 16 marca 2022 r. do 22 lipca 2022 r.²⁵</p> <p>Wystąpienia pokontrolne wystosowane zostały do 22 kierowników skontrolowanych jednostek, z których Prezes PARP wniósł cztery zastrzeżenia do jego treści oraz Prezes PPNT dwa zastrzeżenia.</p> <p>W przypadku PPNT Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej uwzględnił zastrzeżenie w całości dotyczące wniosku pokontrolnego o dokonanie zwrotu zaliczki do PARP w wysokości odpowiadającej podwójnemu sfinansowaniu wydatków (tj. kwoty 5,7 tys. zł). W związku z tym punkt 2 w sekcji „Uwagi i wnioski” w wystąpieniu pokontrolnym otrzymał brzmienie dotyczące poinformowania PARP o podwójnym rozliczeniu wydatków oraz wystąpienie z wnioskiem o pomniejszenie kolejnej płatności o ww. kwotę 5,7 tys. zł, a także dokonanie stosownej korekty w systemie SL2014. W pozostałym zakresie oddalono zastrzeżenia.</p> <p>W przypadku PARP Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej uznał w całości zastrzeżenie nr 1 dotyczące fragmentu opisu stanu faktycznego odnoszącego się do realizacji przez PARP planów kontroli w latach obrachunkowych 2018–2019 oraz 2019–2020, oddalił natomiast pozostałe zastrzeżenia (dwa dotyczące fragmentów oceny ogólnej oraz jedno dotyczące fragmentów wystąpienia zawierających stwierdzone nieprawidłowości, uwagi i wnioski).</p> <p>Do ośmiu kierowników skontrolowanych jednostek skierowano łącznie 18 wniosków pokontrolnych. Dotyczyły one m.in. prowadzenia zamówień publicznych w ramach projektu zgodnie z ustawą Pzp i wewnętrznymi procedurami jednostki, terminowej realizacji projektu i rozliczania otrzymanych zaliczek oraz wniosków o płatność, a także podejmowania działań w celu wszczęcia i zakończenia postępowań administracyjnych w sprawie</p>

²⁵ W przypadku dwóch jednostek, tj. spółek Kreolink i Nevotech kontrolowanych przez Delegaturę NIK w Białymstoku termin kontroli wydłużono do końca lipca 2022 r.

ZAŁĄCZNIKI

zwrotu środków finansowych przez beneficjentów. W przypadku pozostałych nie sformułowano uwag ani wniosków w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości.

Według stanu na 13 października 2022 r. siedmiu kierowników kontrolowanych jednostek poinformowało o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach. Spośród 18 sformułowanych wniosków 13 zostało już zrealizowanych, cztery znajdują się w trakcie realizacji, a jeden nie został jeszcze zrealizowany (brak odpowiedzi kontrolowanej jednostki).

Efekty finansowe kontroli wyniosły 10 615 733,71 zł, z czego 10 215 791,71 zł dotyczyły finansowych lub sprawozdawczych skutków nieprawidłowości, a 399 942 zł finansowych skutków nieprawidłowości na szkodę budżetu Wspólnot Europejskich.

Efekty finansowe kontroli

W związku z ustaleniami kontroli skierowano zawiadomienie, o którym mowa w art. 63 ust. 3 ustawy o NIK, do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych w związku z niedokonaniem rozliczenia przez Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny w Olsztynie transzy zaliczki otrzymanej w łącznej kwocie 2437,2 tys. zł w określonym w umowie z PARP terminie sześciu miesięcy od dnia jej otrzymania, wypełniając tym samym znamiona czynu określonego w art. 13 pkt 7 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Działania podjęte po kontroli NIK

ZAŁĄCZNIKI

Wykaz jednostek kontrolowanych

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
1.	Delegatura w Białymstoku	Białostocki Park Naukowo-Technologiczny	Anna Daszuta-Zalewska
2.	Delegatura w Białymstoku	Kreolink sp. z o.o.	Marcin Liżewski
3.	Delegatura w Białymstoku	KsięgowyDoradca sp. z o.o.	Robert Henryk Zarański
4.	Delegatura w Białymstoku	Nevotech sp. z o.o.	Paweł Szymański
5.	Delegatura w Kielcach	Kielecki Park Technologiczny	Justyna Lichosik
6.	Delegatura w Kielcach	Cossi sp. z o.o.	Grzegorz Sychowski
7.	Delegatura w Kielcach	Letme.ai sp. z o.o.	Małgorzata Mróz
8.	Delegatura w Kielcach	Vertical Axis Technologies sp. z o.o.	Łukasz Szpaderski
9.	Delegatura w Lublinie	Puławski Park Naukowo-Technologiczny sp. z o.o.	Tomasz Szymajda
10.	Delegatura w Lublinie	Clean Carbon sp. z o.o.	Piotr Majchrzak
11.	Delegatura w Lublinie	ENELPE sp. z o.o.	Michał Tuszyński
12.	Delegatura w Lublinie	Medical Cloud sp. z o.o.	Anna Świerk
13.	Delegatura w Olsztynie	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Grzegorz Puda
14.	Delegatura w Olsztynie	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Dariusz Budrowski
15.	Delegatura w Olsztynie	Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny	Maria Borzym
16.	Delegatura w Olsztynie	Geogames sp. z o.o.	Marek Maruszczak
17.	Delegatura w Olsztynie	Glass Cannon Unplugged sp. z o.o.	Jakub Dawid Wiśniewski
18.	Delegatura w Olsztynie	Topinambur Polska sp. z o.o.	Diana Kuprianow
19.	Delegatura w Rzeszowie	Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Mariusz Bednarz
20.	Delegatura w Rzeszowie	D.A. VAC sp. z o.o.	Wiesław Doros
21.	Delegatura w Rzeszowie	Holohome sp. z o.o.	Adam Białoń
22.	Delegatura w Rzeszowie	QuickerSim Automotive sp. z o.o.	Bartosz Górecki

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*)	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	pozytywna	prawidłowe planowanie, propagowanie i monitorowanie działań dotyczących rozwoju start-upów w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020	–
2.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	w formie opisowej	wyбір wniosków o dofinansowanie zgodnie z przepisami ustawy wdrożeniowej oraz wytycznymi Ministra Inwestycji Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014–2020	niepodjęcie niezwłocznie działań w celu odzyskania środków po rozwiązaniu z winy beneficjenta umów o dofinansowanie
3.	Białostocki Park Naukowo-Technologiczny	pozytywnie	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
4.	Kielecki Park Technologiczny	pozytywnie	realizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
5.	Puławski Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o. o.	w formie opisowej	zgodność realizacji projektu z harmonogramem rzeczowo-finansowym, prawidłowość poniesienia wydatków i rzetelność ich udokumentowania, prowadzenie postępowań o zamówienia publicznie zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi	stwierdzono przypadki niezgodnego z umową wykorzystania i rozliczenia środków finansowych zaliczki, zawyżenie wydatków wykazanych w systemie SL2014
6.	Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny	w formie opisowej	realizowanie projektu pod względem rzeczowym i finansowym zgodnie z umową o dofinansowanie i harmonogramem, poniesienie wydatków prawidłowo i rzetelnie ich udokumentowane	niestosowanie przepisów w zakresie zamówień publicznych, szacowanie zamówień w sposób niezgodny z procedurami wewnętrznymi, wybór partnera w sposób niezgodny z przepisami
7.	Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	pozytywna	realizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
8.	Księgowy Doradca sp. z o.o.	w formie opisowej	realizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, zakończenie wszystkich zaplanowanych działań, prawidłowy wybór wykonawców	niezłożenie wniosku o płatność za II kwartał 2021 r.
9.	Kreolink sp. z o.o.	w formie opisowej	realizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, prawidłowe wykazywanie poniesionych wydatków we wnioskach o płatność	nieterminowe złożenie wniosku o płatność za III kwartał 2021 r. oraz wniosku o przedłużenie Umowy, nieprzesłanie do PARP wraz z wnioskami o płatność dokumentacji rozliczeniowej m.in. kopii dowodów księgowych zakupionego oprogramowania i urządzeń
10.	Nevotech sp. z o.o	pozytywna	realizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	niewywiązanie się z obowiązku złożenia do PARP wniosku o płatność za II kwartał 2022 r. i przekazanie z opóźnieniem wniosku o wydłużenie terminu realizacji projektu

ZAŁĄCZNIKI

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*)	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
11.	Cossi sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
12.	Latme.ai sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
13.	Vertical Axis Wind Technologies sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
14.	Clean Carbon sp. z o.o.	w formie opisowej	–	zaprzeszono realizacji projektu, nie osiągnięto wskaźników wynikających z umowy o dofinansowanie, nie rozliczono zaliczki, nie przedkładano PARR dokumentów dotyczących projektu
15.	ENELPE sp. z o.o.	w formie opisowej	realizacja projektu następuje zgodnie z umową o dofinansowanie	–
16.	Medical Cloud sp. z o.o.	w formie opisowej	realizacja projektu następuje zgodnie z umową o dofinansowanie	–
17.	Geogames sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
18.	Glass Cannon Unplugged sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
19.	Topinambur Polska sp. z o.o.	w formie opisowej	podejmowanie skutecznych działań w celu realizacji projektu, prawidłowo i rzetelnie udokumentowane wydatki	realizacja projektu niezgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, nierozliczenie zaliczki zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie
20.	D.A. VAC sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
21.	Holohome sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–
22.	QuickerSim Automotive sp. z o.o.	pozytywna	zrealizowanie projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie	–

*) pozytywna/negatywna/w formie opisowej

Wykaz skontrolowanych projektów

Lp.	Beneficjent	Nazwa projektu	Wartości umowne (w tys. zł)		Wydatki poniesione przez beneficjenta (w tys. zł)				Zakończenie rzeczowe projektu	Zakończenie finansowe projektu
			Wartość ogółem	POPW	Poniesione wydatki ogółem	Kwalifikowalne	POPW	Środki UE		
1.	Białostocki Park Naukowo- Technologiczny	Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents 2	22 449,14	21 950,93	11 491,90	11 260,10	11 260,10	9 571,09	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
2.	Kielecki Park Technologiczny	Platforma Startowa TechnoparkBiznesHub	7 997,62	6 485,97	2 915,50	2 915,50	2 763,40	2 763,40	100%	100%
3.	Puławski Park Naukowo- Technologiczny	Platforma Startowa Wschodni Akcelerator Biznesu	25 783,08	22 491,63	12 660,80	11 445,83	11 445,83	9 728,96	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
4.	Olsztyński Park Naukowo- Technologiczny	START-UP HEROES Platforma startowa dla nowych pomysłów	18 059,61	17 070,44	9 220,91	8 841,19	8 841,19	7 837,77	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
5.	Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego	Platformy Startowe Start in Podkarpacie	26 678,29	25 000,00	14 558,70	13 526,07	13 526,07	11 497,16	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
6.	Kreolink sp. z o.o.	Kreolink – Bezprzewodowy System Lokalnego Pozycjonowania Narzędzi (WPTS – Wireless Tool Positioning System)	1 297,12	965,94	464,70	443,70	377,10	377,10	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
7.	Księgowy Doradca sp. z o.o.	KsięgowyDoradca.pl – innowacyjna platforma dedykowana biurom rachunkowym do zautomatyzowanej sprzedaży produktów i usług	1 271,36	966,76	854,80	756,10	642,70	642,70	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
8.	Nevotech sp. z o.o.	ACC – pierwszy na świecie robot przemysłowy do cięcia rdzeni tekturowych stworzony zgodnie ze standardami przemysłu 4.0	1 306,31	966,77	890,71	743,14	614,08	614,08	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji

Lp.	Beneficjent	Nazwa projektu	Wartości umowne (w tys. zł)		Wydatki poniesione przez beneficjenta (w tys. zł)				Zakończenie rzeczowe projektu	Zakończenie finansowe projektu
			Wartość ogółem	POPW	Poniesione wydatki ogółem	Kwalifikowalne	POPW	Środki UE		
9.	Cossi sp. z o.o.	Wdrożenie serii kosmicznych kosmetyków na bazie szungitu z naturalnymi fulerenami wytworzonych w technologii naturalnych ciekłych kryształów z wykorzystaniem mikrokapsułkowych substancji aktywnych o właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych potwierdzonych w badaniach klinicznych	1 278,06	799,08	1 270,90	1 031,70	783,20	783,20	100%	100%
10.	Letme.ai sp. z o.o.	Letme.ai – innowacyjna aplikacja wykorzystująca sztuczną inteligencję do wyszukiwania idealnie dopasowanych produktów	1 046,65	799,65	728,00	650,90	553,20	553,20	100%	100%
11.	Vertical sp. z o.o.	Technologia wielopoziomowej wielkoskalowej turbiny wiatrowej o pionowej osi obrotu	1 053,13	799,85	890,64	874,71	743,51	743,51	100%	100%
12.	Clean Carbon sp. z o.o.	Wdrożenie na rynek innowacyjnej instalacji LCC PWPP (Long Carbon Chains Plastic Waste Processing Plant) przeznaczony do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych o długich łańcuchach węglowych	1 709,26	999,86	0,00	0,00	0,00	0,00	projekt niezrealizowany	projekt niezrealizowany
13.	Enelpe sp. z o.o.	Wdrożenie systemu wsparcia analizy stanu prawnego wykorzystujący maszynowe przetwarzanie języka naturalnego	1 304,05	999,94	638,73	593,18	504,21	504,21	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
14.	Medical Cloud sp. z o.o.	Medical-Cloud – Giełda badań radiologicznych	1 293,28	1 000,00	1 346,70	1 147,60	970,20	970,20	100%	w trakcie realizacji

ZAŁĄCZNIKI

15.	Geogames sp. z o.o.	GeoGames – utworzenie i rozwój systemu generowania i zarządzania aplikacjami mobilnymi z rzeczywistością rozszerzoną	1 176,00	999,60	1 184,60	1 176,00	999,60	999,60	100%	w trakcie realizacji
16.	Glass Cannon Unplugged sp. z o.o.	Wdrożenie na rynek immersyjnej aplikacji mobilnej Tablettop Tour wprowadzającej gracza w mechanikę oraz zasady rozgrywki w grach planszowych	1 225,49	998,75	1 225,50	1 175,00	998,80	998,80	100%	w trakcie realizacji
17.	Topinambur Polska sp. z o.o.	Wdrożenie technologii bezodpadowej produkcji inuliny o różnych stopniach polimeryzacji z topinamburu	1 389,84	999,94	993,10	854,90	726,60	726,60	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
18.	D.A.VAC sp. z o.o.	Wdrożenie na rynek innowacyjnej technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej na powierzchni płaskie	1 431,10	999,94	1 428,10	1 176,10	999,70	999,70	100%	100%
19.	Holohome sp. z o.o.	Wdrożenie modelu biznesowego oraz innowacyjnej platformy internetowej Holohome na rynek krajowy i zagraniczny	1 195,67	999,99	912,80	912,80	716,50	716,50	100%	100%
20.	QuickerSim Automotive sp. z o.o.	Opracowanie i wprowadzenie na rynek oprogramowania do obliczeń termicznych baterii pojazdów elektrycznych	1 214,21	999,98	515,20	499,90	424,90	424,90	w trakcie realizacji	w trakcie realizacji
Razem			120 159,27	107 295,00	62 764,19	58 848,32	57 890,89	51 452,67	–	–

6.2. Zakresy rzeczowe skontrolowanych projektów

Projekt: Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents 2.

Zakres projektu: Projekt stanowił rozwinięcie zakończonego w 2018 r. projektu Platforma startowa dla nowych pomysłów Hub of Talents. Obejmował realizację trzech zadań w czasie ośmiu cykli inkubacji. Koncepcja inkubacji przedsiębiorstw typu startup, oprócz inkubacji horyzontalnej, przewidywała specjalizacje branżowe dla branż metalowo-maszynowej oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych (IT/ICT) czyli branż wpisujących się w Regionalne Inteligentne Specjalizacje wspólne dla co najmniej dwóch województw Polski Wschodniej (województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego). Każdy inkubowany podmiot przez cały okres inkubacji miał być wspierany przez dedykowanego Managera Inkubacji, któremu przekazano odpowiedzialność za przygotowanie dla każdej spółki dedykowanego Indywidualnego Programu Inkubacji. W programie tym znajdowały się usługi podstawowe i specjalistyczne, niezbędne dla osiągnięcia zweryfikowanego rynkowo MVP²⁶ i przygotowanie na jego podstawie rentownego, skalowalnego i powtarzalnego modelu biznesowego. Każdemu z inkubowanych przedsiębiorstw zapewniony został dostęp do branż, ekspertów oraz mentorów.

Celem programu było stworzenie na terenie województwa podlaskiego korzystnych warunków do powstawania i rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw przy wykorzystaniu dostosowanych do indywidualnych potrzeb startupów usług zaprojektowanych w ramach indywidualnych programów inkubacji oraz zapewnieniu dostępu do branż, ekspertów i pomocy udzielanej przez doświadczonych mentorów i menagerów inkubacji. Pobudzenie rozwoju makroregionalnego systemu startupów miało przyczynić się do złagodzenia negatywnego trendu odpływu z obszaru Polski Wschodniej zdolnych studentów i absolwentów uczelni, zwiększyć liczbę zakładanych na tym terenie innowacyjnych przedsiębiorstw, rozwinąć potencjał i wzbogacić ofertę technoparków oraz wzmocnić kompetencje personelu instytucji otoczenia biznesu.

Projekt: Platforma Startowa TechnoparkBiznesHub.

Zakres projektu: Kompleksowe wsparcie pomysłu biznesowego od chwili rejestracji przedsiębiorcy do czasu stworzenia modelu biznesowego. Faza inkubacji przedsiębiorstw obejmowała etap prac nad rozwojem pomysłu poprzez wsparcie usługami podstawowymi i specjalistycznymi oraz działaniami promocyjnymi i integrującymi środowisko. Celem projektu było stworzenie w Makroregionie Polski Wschodniej kompleksowego programu akceleracji pomysłów, który miał umożliwić stworzenie warunków sprzyjających zakładaniu i rozwijaniu innowacyjnych i technologicznych przedsiębiorstw oraz przyjaznego środowiska okołobiznesowego, zdolnego do podejmowania wspólnych działań w zakresie tworzenia młodych, innowacyjnych firm. Projekt zakładał poprawienie warunków rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie w odniesieniu do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Animatorem wspierającym realizację projektu był Podkar-

²⁶ *Minimum viable product* – minimalna wersja produktu.

packi Park Naukowo-Technologiczny Aeropolis oraz Inkubator Technologiczny sp. z o. o. ze Stalowej Woli. Partnerem odpowiadającym za promocję były Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości, a wsparcie zapewniały m.in. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Rzeszowski oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Projekt: Platforma Startowa Wschodni Akcelerator Biznesu.

Puławski Park Naukowo-Technologiczny

Zakres projektu: Celem projektu była inkubacja przedsiębiorstw typu startup za pomocą kompleksowego programu wsparcia, służącego przekształcaniu pomysłów biznesowych w produkty, dostosowanie ich do warunków rynkowych według przyjętej metodologii oraz opracowanie rentownych modeli biznesowych umożliwiających wejście przedsiębiorstwa typu startup na rynek. Zakres rzeczowy projektu przewidywał:

- przeprowadzenie naboru i ocenę innowacyjnych pomysłów poprzez organizację panelu ekspertów, preselekcję pomysłów, organizację wydarzeń startupowych, działania informacyjno-promocyjne i wynagrodzenia personelu zarządzającego;
- indywidualne wsparcie rozwoju innowacyjnych pomysłów biznesowych poprzez zapewnienie powierzchni biurowej do prowadzenia działalności przez startup, organizowanie warsztatów i szkoleń z zakresu wystąpień publicznych, obsługa księgowa i prawna, doradztwo podatkowe, podstawowe wsparcie marketingowe, specjalistyczne usługi związane z opracowaniem produktu, wynagrodzenia menagerów i ekspertów, udział w międzynarodowych wydarzeniach w Polsce i za granicą;
- koszty pośrednie.

Założono, że efektem realizacji projektu będzie wzrost liczby innowacyjnych przedsiębiorstw oraz budowanie i promowanie ekosystemu przedsiębiorczości typu startup w Polsce Wschodniej.

Projekt: START-UP HEROES Platforma startowa dla nowych pomysłów.

Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny

Zakres projektu: Zakres projektu obejmował sześć półrocznych cykli inkubacji startupów, poprzedzonych trzymiesięczną rekrutacją do każdego cyklu. Celem projektu było stworzenie na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego korzystnych warunków dla powstawania i rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw ICT, energetyki i produkcji żywności dzięki prowadzeniu profesjonalnego programu inkubacji startupów, wspierającego przedsiębiorcze osoby w zakresie poszukiwania powtarzalnego, skalowalnego i rentownego modelu biznesowego. Dla każdego z przedsiębiorstw objętych wsparciem przewidziano stworzenie indywidualnego programu inkubacji, składającego się z usług podstawowych (m.in. zapewnienie przestrzeni biurowej, obsługa prawna i księgowa, doradztwo podatkowe, opracowanie elementów identyfikacji korporacyjnej, szkolenia pitchingowe) i specjalistycznych (m.in. wsparcie w obszarze zarządzania i przedsiębiorczości, analiz potrzeb klienta, projektowania graficznego, tworzenia znaków firmowych, techniczne, technologiczne, inżynierskie, informatyczne i wzornicze). W trakcie realizacji projektu organizowano panele ekspertów oceniających innowacyjne pomysły

ZAŁĄCZNIKI

i prowadzono działania informacyjno-promocyjne uwzględniające komponent edukacyjny skierowany do potencjalnych pomysłodawców oraz pomysłodawców zakwalifikowanych do inkubacji.

Rzeszowska Agencja
Rozwoju Regionalnego

Projekt: Platformy Startowe Start in Podkarpacie.

Zakres projektu: Celem projektu było stworzenie kompleksowego programu wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup od momentu rejestracji (w formie spółki kapitałowej) do czasu stworzenia MVP. Projekt był skierowany do osób, które posiadają pomysł na biznes związany z branżą lotniczą, motoryzacyjną, informatyczną lub budowlaną. Preferowane są pomysły osób, które nie ukończyły 35. roku życia. Każdy podmiot typu startup zakwalifikowany do udziału w projekcie uczestniczył w indywidualnym programie inkubacji przygotowanym przez Managera Inkubacji zgodnie z potrzebami i specyfiką danego pomysłu biznesowego. Podczas programu inkubacji podmioty typu startup mogły korzystać z usług podstawowych tj. stałej pomocy i opieki Managera Inkubacji, udostępniania powierzchni biurowej odpowiedniej do potrzeb prowadzenia działalności w ramach prac nad rozwojem pomysłu biznesowego, udziału w warsztatach z zakresu wystąpień publicznych oraz przygotowania prezentacji na sesje pitchingowe, obsługi prawnej, obsługi księgowej i doradztwa podatkowego, podstawowego wsparcia w zakresie opracowania elementów identyfikacji korporacyjnej oraz mentoringu. Ponadto podmioty te mogły skorzystać z usług specjalistycznych niezbędnych w rozwoju wspieranego przedsiębiorstwa typu startup, w tym z usług eksperckich zapewnionych przez partnerów i ekspertów spoza partnerstwa. Projekt wspierał rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw typu startup poprzez stworzenie kompleksowego programu inkubacji służącego przekształceniu pomysłów biznesowych w produkty, dostosowanie ich do potrzeb rynkowych oraz opracowanie rentownych modeli biznesowych, umożliwiających wejście przedsiębiorstwa typu startup na rynek.

Kreolink sp. z o.o.

Projekt: Kreolink – Bezprzewodowy System Lokalnego Pozycjonowania Narzędzi (WPTS – Wireless Tool Positioning System).

Zakres projektu: Projekt zakładał stworzenie pierwszego na rynku bezprzewodowego systemu pozycjonowania narzędzi w czasie rzeczywistym, zapewniającego ciągłą oraz niezmiennie precyzyjną informację o pozycji obiektu w przestrzeni (poniżej 1 mm). W tym celu system wykorzystywał miał jedną lub większą liczbę stacji bazowych z nadajnikami wiązek światła, jednego lub kilku przenośnych systemów z czujnikiem pozycji oraz odbiornik światła umieszczonego na obiekcie. Zadaniem systemu było zapewnienie producentom maszyn wytwarzania tańszych, mniejszych i bardziej uniwersalnych urządzeń pozycjonujących narzędzie technologiczne, zwłaszcza na dużej powierzchni, np. w postaci palnika do cięcia lub spawania.

KsięgowyDoradca
sp. z o.o.

Projekt: KsięgowyDoradca.pl – innowacyjna platforma dedykowana biurom rachunkowym do zautomatyzowanej sprzedaży produktów i usług.

Zakres projektu: Celem projektu była budowa platformy internetowej dla biur rachunkowych, pozwalającej na łączenie oferty tych biur z potrzebami klientów z sektora MŚP. Platforma ta miała dać biurom możliwość

uzyskania dodatkowego dochodu w postaci prowizji od przedstawienia i sprzedaży ofert ich klientom, którzy w ten sposób mogli zoptymalizować koszty działalności. Stanowiła także nowy kanał sprzedaży dla oferentów produktów i usług. Do zautomatyzowanej analizy potrzeb zakupowych wykorzystano istniejącą infrastrukturę w postaci danych księgowych, utworzono także nowy kanał dystrybucji i sprzedaży ofert. Podczas realizacji projektu m.in. utworzono stronę internetową, uruchomiono działalność call center i stworzono moduł automatyzacji ofertowania.

Projekt: ACC – pierwszy na świecie robot przemysłowy do cięcia rdzeni tekturowych stworzony zgodnie ze standardami przemysłu 4.0. [Nevotech sp. z o.o.](#)

Zakres projektu: Projekt polegał na wprowadzeniu na rynek robota przemysłowego przeznaczonego do cięcia rdzeni tekturowych. Zakładał stworzenie parku maszynowego umożliwiającego realizację kluczowych elementów robota i miał doprowadzić do redukcji kosztów osobowych związanych z zakupem materiału i utylizacją odpadów produkcyjnych. Przewidywano także prace rozwojowe produktu, uruchomienie produkcji oraz przeprowadzenie kampanii marketingowej połączonej z prezentacją robota potencjalnym nabywcą.

Projekt: Wdrożenie serii kosmicznych kosmetyków na bazie szungitu z naturalnymi fulerenami wytworzonych w technologii naturalnych ciekłych kryształów z wykorzystaniem mikrokapsułkowych substancji aktywnych o właściwościach pielęgnacyjnych i leczniczych potwierdzonych w badaniach klinicznych. [Cossi sp. z o.o.](#)

Zakres projektu: Projekt zakładał wdrożenie serii 19 innowacyjnych kosmetyków bazujących na złożu szungitowym i fluorenie, przy wykorzystaniu własnych zasobów ludzkich i aparatury badawczo-rozwojowej oraz powstanie nowoczesnej fabryki kosmetyków. Technologia bazowała na naturalnych ciekłych kryształach, których struktura płatkowa odpowiada skórze człowieka. Nowopowstałe kosmetyki przeznaczono do wykorzystania przez klientów indywidualnych i komercyjnych.

Projekt: Letme.ai – innowacyjna aplikacja wykorzystująca sztuczną inteligencję do wyszukiwania idealnie dopasowanych produktów. [Letme.ai sp. z o.o.](#)

Zakres projektu: Celem projektu było wprowadzenie na rynek innowacji produktowej w postaci aplikacji internetowej i mobilnej, działającej na podstawie sztucznej inteligencji z użyciem agregacji danych i uczenia maszynowego, dla wyszukania idealnych produktów każdemu użytkownikowi. Założono, że dzięki znajomości rynku, psychologii użytkownika i możliwości uczenia się, wytworzona aplikacja po zadaniu użytkownikowi kilku pytań i przeszukaniu za niego zasobów Internetu, będzie w stanie wskazać najbardziej odpowiadający produkt, oszczędzając czas, śledząc zmiany cen i proponując najlepsze rozwiązania.

Projekt: Technologia wielopoziomowej wielkoskalowej turbiny wiatrowej o pionowej osi obrotu. [Vertical sp. z o.o.](#)

Zakres projektu: Projekt zakładał stworzenie i rozwój, w kontekście technologicznym, wizerunkowym i sprzedażowym oraz komercjalizację nowej technologii wielkoskalowej siłowni wiatrowej o pionowej osi obrotu,

ZAŁĄCZNIKI

wielopoziomowej budowie i charakterystycznych przesunięciach poziomów wobec siebie. Wdrożenie produktu miało generować niższe, w porównaniu do turbin o tej samej mocy, nakłady inwestycyjne (konstrukcja tańsza w budowie i transporcie, wymagająca mniejszej powierzchni) i serwisowe (tańsze materiały, wyeliminowanie prac wysokościowych). Zakładano tańszą produkcję energii elektrycznej, wyższą sprawność techniczną oraz wydłużony okres ekonomicznej użyteczności. Cechą konstrukcji była większa możliwość jej dopasowania do konkretnych potrzeb oraz zmniejszone oddziaływanie na środowisko (mniejsza emisja hałasu, obniżenie śmiertelności ptaków i ryzyka miotania lodem).

Clean Carbon sp. z o.o. **Projekt:** Wdrożenie na rynek innowacyjnej instalacji LCC PWPP (Long Carbon Chains Plastic Waste Processing Plant) przeznaczonej do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych o długich łańcuchach węglowych.

Zakres projektu: Celem projektu było uruchomienie produkcji kontenerowej instalacji do przetwarzania odpadów poliolefin, umożliwiającą rozwiązanie problemu zanieczyszczenia środowiska tworzywami sztucznymi. Przetworzeniu w wysokokaloryczne paliwo w postaci węgla syntetycznego DEPOL 40 miały podlegać przede wszystkim odpady zanieczyszczone i zadrukowane, nienadające się do recyklingu materiałowego. Projekt nie został zrealizowany.

Enelpe sp. z o.o. **Projekt:** Wdrożenie systemu wsparcia analizy stanu prawnego wykorzystujący maszynowe przetwarzanie języka naturalnego.

Zakres projektu: Przedmiotem projektu był rozwój i wdrożenie rozwiązania pod nazwą ENELPE – systemu wsparcia analizy stanu prawnego, wykorzystującego maszynowe przetwarzanie języka naturalnego. Miał on umożliwić wyszukiwanie podobieństw stanów faktycznych lub kwalifikacji prawnej w zbiorze ponad 350 tys. interpretacji podatkowych, co w przypadku tradycyjnych systemów lub działań realizowanych przez człowieka jest niemożliwe do wykonania. System miał w wysokim stopniu automatyzować proces wyszukiwania poprzez wykorzystanie algorytmów dla podobieństwa i identyfikacji czynników sukcesu lub porażki dla innych interpretacji. Miał również wykazywać zdolność samouczenia się. Technologia ENELPE, działająca w chmurze, była dedykowana doradcom podatkowym, biegłym rewidentom, radcom prawnym, adwokatom, biuram rachunkowym, MŚP i pozostałym podatnikom.

Medical Cloud sp. z o.o. **Projekt:** Medical-Cloud – Giełda badań radiologicznych.

Zakres projektu: Celem było utworzenie dostępnej za pośrednictwem sieci Internet platformy łączącej placówki medyczne wykonujące diagnostykę obrazową (RTG, CT, MRI) z lekarzami radiologami dokonującymi interpretacji zdjęć i ich opisu. Rezultatem finalnym miało być wprowadzenie na rynek krajowy innowacji mającej pomóc rozwiązać problem niewystarczającej liczby lekarzy radiologów, stanowiący główną przyczynę długiego czasu oczekiwania na interpretację diagnostyki obrazowej. Program miał również przyczynić się do rozwoju przedsiębiorstwa w oparciu o przychody uzyskane z udostępniania platformy.

Projekt: GeoGames – utworzenie i rozwój systemu generowania i zarządzania aplikacjami mobilnymi z rzeczywistością rozszerzoną.

Geogames sp. z o.o.

Zakres projektu: Celem projektu było utworzenie i rozwój systemu generowania i zarządzania aplikacjami mobilnymi z rzeczywistością rozszerzoną. Założono, że przy pomocy tej aplikacji będzie możliwe „wyklikanie” prostej lub średnio skomplikowanej aplikacji typu Endomodo lub Pokemon GO bez umiejętności programowania lub znaczące skrócenie tworzenia rozbudowanych aplikacji tego typu. Ze względu na wysoki poziom innowacyjności i potencjał monetyzacyjny systemu miała wrosnąć konkurencyjność beneficjenta na rynku międzynarodowym.

Projekt: Wdrożenie na rynek immersyjnej aplikacji mobilnej Tabletop Tour wprowadzającej gracza w mechanikę oraz zasady rozgrywki w grach planszowych.

Glass Cannon Unplugged sp. z o.o.

Zakres projektu: Celem projektu było wprowadzenie na rynek polski i zagraniczny unikatowej aplikacji mobilnej, z którą miała zostać zintegrowana gra planszowa będąca odpowiednikiem gry cyfrowej oraz systematyczne zwiększanie jej sprzedaży. Przy wytworzeniu aplikacji korzystano z doświadczeń Spółki z wcześniejszych prac przy grach planszowych i grach video. Aplikacja miała być produktem promującym gry planszowe, jednocześnie zapewniając użytkownikowi pomoc w przygotowaniu rozgrywki w postaci interaktywnych tutoriali (immersyjnego i błyskawicznego wprowadzenia w mechanikę oraz zasady rozgrywki przy minimalnym udziale zainteresowanych).

Projekt: Wdrożenie technologii bezodpadowej produkcji inuliny o różnych stopniach polimeryzacji z topinamburu.

Topinambur Polska sp. z o.o.

Zakres projektu: Celem projektu było zakupienie i uruchomienie linii technologicznej do produkcji inuliny oraz granulatu paszowego, wraz z opracowaniem i wdrożeniem strategii marketingowej oraz wprowadzeniem produktu do obrotu handlowego. Realizacja projektu miała pozwolić na wprowadzenie innowacji zwiększającej efektywność wykorzystania zasobów naturalnych poprzez wykorzystanie topinamburu do produkcji inuliny – prozdrowotnego składnika produktów spożywczych, farmaceutycznych i kosmetycznych. Produkt uboczny produkcji, w postaci biomasy, miał być przetwarzany i sprzedawany przedsiębiorstwom produkcyjnym z branży paszowej.

Projekt: Wdrożenie na rynek innowacyjnej technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej na powierzchni płaskiej.

D.A.VAC sp. z o.o.

Zakres projektu: Celem projektu było wdrożenie technologii do aplikacji całkowicie transparentnej powłoki diamentopodobnej DLC-OPTI na powierzchni płaskiej. W ocenie Spółki była to innowacja na skalę światową, zarówno od strony produktowej jak i procesowej. Zakres rzeczowy projektu obejmował: wykonanie próżniowej instalacji do nanoszenia powłok DLC, wykonanie oprogramowania tej instalacji oraz przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

Holohome sp. z o.o. **Projekt:** Wdrożenie modelu biznesowego oraz innowacyjnej platformy internetowej Holohome na rynek krajowy i zagraniczny.

Zakres projektu: Projekt polegał na wytworzeniu platformy holohome w wersji Alpha (platforma chmurowa wykorzystująca rozszerzoną rzeczywistość do sprzedaży mebli i elementów wyposażenia wnętrz, która dzięki algorytmowi uczenia się maszynowego wie, czego szuka konsument), rozbudowie bazy obiektów umieszczanych w chmurze holohome.cloud (baza produktów oparta na technologii cloud computing, 3D i fotogrametrii), implementacji algorytmów holohome.match (autorski algorytm pozwalający na wyświetlanie użytkownikowi produktów, którymi jest faktycznie zainteresowany), tworzeniu aplikacji holohome AR (aplikacja mobilna, która dzięki technologii rozszerzonej rzeczywistości pozwala zobaczyć we wnętrzu produkt przed jego zakupem), przeprowadzeniu testów i badań wytworzonego oprogramowania oraz implementacji poprawek. Następnie wytworzono oprogramowanie platformy holohome w wersji Beta, rozbudowano bazę obiektów umieszczanych w chmurze, optymalizowano algorytmy holohome.match i ulepszano aplikację holohome AR, a także realizowano działania marketingowe, promocyjne i sprzedażowe.

QuickerSim Automotive sp. z o.o. **Projekt:** Opracowanie i wprowadzenie na rynek oprogramowania do obliczeń termicznych baterii pojazdów elektrycznych.

Zakres projektu: Celem projektu było opracowanie i wprowadzenie na rynek oprogramowania do inżynierskich symulacji termicznych baterii do pojazdów elektrycznych, rozpoczęcie sprzedaży tego oprogramowania i realizacji usług obliczeń. Projekt przewidywał prospecting potencjalnych klientów i udział w wydarzeniach branżowych w celu nawiązania nowych kontaktów biznesowych, walidację poprawności działania MVP, oprogramowania z uznanym partnerem naukowym lub przemysłowym, budowę i wprowadzenie na rynek pierwszej wersji oprogramowania, intensywną realizację działań sprzedażowych i wykonanie projektów proof of concept wraz z publikacją efektów tych wdrożeń, a także ukończenie budowy i wprowadzenie na rynek pełnej wersji oprogramowania.

6.3. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno- -ekonomicznych

Rozporządzenie ogólne Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013 r.²⁷

Prawo wspólnotowe

Rozporządzenie to wprowadza ogólne zasady zastosowania funduszy europejskich, sposobu ich organizacji funduszy, kryteriów jakie państwo członkowskie i regiony muszą spełnić, aby kwalifikować się do wsparcia. Stanowi, że w celu wzmocnienia swej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unia zmierza do zmniejszenia różnicowań w poziomach rozwoju różnych regionów oraz opóźnienia regionów najmniej uprzywilejowanych lub wysp, oraz że szczególną uwagę należy zwrócić na obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych. Artykuł 175 TFUE wymaga, aby Unia wspierała osiągnięcie tych celów przez działania, które podejmuje za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej – Sekcja Orientacji, Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innych instrumentów. W art. 9 rozporządzenia ogólnego określono cele tematyczne wspierane przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, w tym m.in. wzmocnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami, a także promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Zgodnie z art. 125 ust. 3 tego rozporządzenia, w odniesieniu do wyboru operacji, instytucja zarządzająca m.in.: sporządza i po zatwierdzeniu stosuje odpowiednie procedury wyboru i kryteria, które zapewniają, że operacje przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, są niedyskryminacyjne i przejrzyste, a także uwzględniają ogólne zasady ustanowione w art. 7 i 8 rozporządzenia ogólnego (odpowiednio: promowania równości mężczyzn i kobiet, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006²⁸.

Stosownie do zapisów tego rozporządzenia EFRR powinien przyczynić się do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, zapewniając w ten sposób

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwane również rozporządzeniem ogólnym (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, poz. 320, ze zm.).

²⁸ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, poz. 289, ze zm.

większą koncentrację wsparcia na priorytetach Unii. W zależności od kategorii wspieranych regionów, wsparcie z tego funduszu w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” powinno koncentrować się na badaniach i innowacjach, technologiach informacyjno-komunikacyjnych, małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) oraz wspieraniu gospodarki niskoemisyjnej. Koncentrację tematyczną należy osiągnąć na poziomie krajowym, dopuszczając elastyczność na poziomie programów operacyjnych i pomiędzy różnymi kategoriami regionów. Tam, gdzie jest to uzasadnione, koncentracja tematyczna powinna zostać dostosowana, aby uwzględnić środki z Funduszu Spójności przeznaczone na wsparcie priorytetów inwestycyjnych. Stopień koncentracji funduszy powinien uwzględniać poziom rozwoju regionu, a także specyficzne potrzeby regionów, których PKB na mieszkańca wykorzystany jako kryterium kwalifikowalności w okresie programowania na lata 2007–2013 był niższy niż 75% średniej PKB na mieszkańca UE-25.

Prawo krajowe [Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020](#)²⁹

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy w przypadku krajowego programu operacyjnego instytucją zarządzającą jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Do zadań tej instytucji, określonych w art. 9 ust. 2 tej ustawy, należy m.in.:

- przygotowanie propozycji kryteriów wyboru projektów, spełniających warunki określone w art. 125 ust. 3 lit. a rozporządzenia ogólnego;
- wybór projektów do dofinansowania;
- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowaniu projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów;
- nakładanie korekt finansowych;
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego;
- zapewnienie informacji o programie operacyjnym i jego promocja.

W art. 37 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej wskazano, że właściwa instytucja przeprowadza wybór projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania. Projekt podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru projektów. W trybie konkursowym wnioski o dofinansowanie projektu jest składany w ramach konkursu organizowanego i przeprowadzanego przez właściwą instytucję. Konkurs jest postępowaniem służącym wybraniu do dofinansowania projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów albo spełniły kryteria wyboru projektów i: uzyskały wymaganą liczbę punktów albo uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, o dofinansowanie których zostały złożone wnioski (art. 39 ust. 1 i 2).

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.

Ogłaszanie konkursu

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 2 właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu, ogłoszenie o konkursie, co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Ogłoszenie o konkursie zawiera co najmniej:

- 1) nazwę i adres właściwej instytucji;
- 2) określenie przedmiotu konkursu, w tym typów projektów podlegających dofinansowaniu;
- 3) określenie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie;
- 4) określenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu dofinansowania projektu lub maksymalnej dopuszczalnej kwoty dofinansowania projektu;
- 5) określenie terminu, miejsca i formy składania wniosków o dofinansowanie projektu;
- 6) określenie sposobu i miejsca udostępnienia regulaminu konkursu;
- 7) informację, czy konkurs jest podzielony na rundy.

Zgodnie z art. 42 termin składania wniosków o dofinansowanie projektu nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie projektu.

Regulamin konkursu

Właściwa instytucja przeprowadza konkurs na podstawie określonego przez siebie regulaminu (art. 41 ust. 1 ww. ustawy). Stosownie do zapisów art. 41 ust. 2 określa on w szczególności:

- nazwę i adres właściwej instytucji;
- przedmiot konkursu, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu;
- formę konkursu, w tym wskazuje, czy konkurs jest podzielony na rundy;
- termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nich braków w zakresie warunków formalnych oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;
- wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
- wzór umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu;
- czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu lub podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia właściwej instytucji;
- kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia;
- zakres, w jakim jest możliwe uzupełnianie lub poprawianie projektu w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów w trakcie jego oceny;
- formę i sposób komunikacji między wnioskodawcą a właściwą instytucją, w tym wzywania wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów;
- kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie wraz z informacją w zakresie możliwości jej zwiększenia;
- maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu lub maksymalną dopuszczalną kwotę dofinansowania projektu;

- środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy oraz instytucje właściwe do ich rozpatrzenia;
- sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu.

Właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu, regulamin konkursu oraz jego zmiany, wraz z ich uzasadnieniem, oraz termin, od którego są stosowane (art. 41 ust. 5). Do czasu rozstrzygnięcia konkursu właściwa instytucja nie może zmieniać regulaminu konkursu w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców (art. 42 ust. 3 ustawy wdrożeniowej).

Ocena warunków formalnych wniosków o dofinansowanie

Zgodnie z art. 43 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w razie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu po terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia. Zgodnie z art. 43 ust. 1 w razie stwierdzenia braków w zakresie warunków formalnych we wniosku o dofinansowanie projektu właściwa instytucja wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 21 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Sposób liczenia terminów określonych w wezwaniach w razie stwierdzenia braków określono w art. 43 ust. 3.

Ocena merytoryczna wniosków o dofinansowanie

Zgodnie z art. 44 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje komisja oceny projektów. Właściwa instytucja powołuje komisję oceny projektów oraz określa regulamin jej pracy. Właściwa instytucja sprawuje nadzór nad komisją oceny projektów w zakresie zgodności konkursu z przepisami ustawy i regulaminem konkursu (art. 44 ust. 7). W skład komisji oceny projektów wchodzi pracownicy właściwej instytucji, mogą wchodzić również eksperci (art. 44 ust. 3). Zgodnie z art. 68a ust. 6 właściwa instytucja zawiera z kandydatem na eksperta umowę dotyczącą udziału w wyborze projektów. Kandydat na eksperta składa oświadczenie o spełnianiu przesłanek dotyczących: korzystania z pełni praw publicznych, posiadania zdolności do czynności prawnych, braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe oraz posiadania wiedzy, umiejętności, doświadczenia lub wymaganych uprawnień w dziedzinie objętej programem operacyjnym, w ramach której jest dokonywany wybór projektu. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia (art. 68a ust. 3 i 4). Ekspert składa również właściwej instytucji oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z udziału w wyborze projektów. Oświadczenie takie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy pouczyć składającego przed złożeniem oświadczenia (art. 68a ust. 9).

Zgodnie z art. 45 ust. 3 w trakcie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów, na wezwanie właściwej instytucji, wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru

projektów w zakresie określonym w regulaminie konkursu, jeżeli zostało to przewidziane w przypadku danego kryterium. Uzupełnienia lub poprawienia projektu może dokonać, za zgodą wnioskodawcy, komisja oceny projektów. Właściwa instytucja w trakcie uzupełniania lub poprawiania projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców. Zgodnie z art. 45 ust. 4 właściwa instytucja przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem tej oceny, podając liczbę punktów otrzymanych przez projekt lub informację o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.

Po zakończeniu oceny wniosków, stosownie do art. 45 ust. 6, komisja oceny projektów przygotowuje listę ocenianych projektów (lista rankingowa) zawierającą przyznane punkty, wskazując projekty, które uzyskały wymaganą liczbę punktów lub uzyskały kolejno największą liczbę punktów. Lista ta jest przedkładana zarządowi województwa w celu rozstrzygnięcia konkursu, tzn. ostatecznego wyboru projektów do dofinansowania. Komisja sporządza również protokół zawierający informacje o przebiegu i wynikach oceny (art. 45 ust. 7).

Zgodnie z art. 23 ust. 1 beneficjent jest zobowiązany poddać się kontroli w zakresie prawidłowości realizacji projektu przeprowadzanych m.in. przez instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą, instytucję audytową, przedstawicieli Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz inne podmioty, uprawnione do przeprowadzania kontroli lub audytu. Beneficjent jest zobowiązany udostępnić uprawnionym podmiotom dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu, dostęp do związanych z projektem systemów teleinformatycznych oraz udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji projektu (art. 23 ust. 5).

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁰

Ustawa określa m.in. zasady i tryb postępowania w sprawach dotyczących wyboru wykonawcy zamówienia publicznego. Zgodnie z art. 7 ust. 1–3 tej ustawy zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający m.in. zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Postępowanie o udzielenie zamówienia jest jawne (art. 8 ust. 1) i prowadzone, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie, z zachowaniem formy pisemnej (art. 9 ust. 1). Podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony (art. 10 ust. 1). Stosownie do art. 10 ust. 2 Prawa zamówień publicznych, zamawiający może udzielić zamówienia również w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, z wolnej ręki, zapytania o cenę, partnerstwa innowacyjnego albo licytacji elektronicznej, ale tylko w przypadkach określonych w ustawie.

W dziale II ustawy zatytułowanym „Postępowanie o udzielenie zamówienia” zawarto postanowienia dotyczące sposobu prowadzenia postępowania, w tym m.in. jego przygotowania (art. 29–38), trybów udzielania zamówień (art. 39–81), wyboru najkorzystniejszej oferty (art. 82–95) i dokumentowania

³⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

postępowania (art. 96–98). W dziale IV (art. 139–151a) zawarto natomiast uregulowania dotyczące umów w sprawach zamówień publicznych, m.in. w zakresie: postanowień umownych, czasu trwania umowy, wypłaty wynagrodzenia i udzielania zaliczek, ustanawiania zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a także okoliczności uzasadniających unieważnienie umowy.

Z dniem 1 stycznia 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych³¹ (tzw. nowe Prawo zamówień publicznych)

Z dniem 31 grudnia 2020 r. utraciła zatem moc ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, z tym że należy mieć na uwadze przepisy przejściowe, w myśl których do postępowań o udzielenie zamówienia, o których mowa w Pzp, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2021 r. stosuje się przepisy dotychczasowe. Wynika to z art. 90 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych.

Nowa regulacja jest szersza niż poprzednia – zawiera 623 artykuły w porównaniu do 227 dotychczas. Najważniejszy zmiany dotyczą m.in.:

- Nowego progu unijnego. Według dotychczasowych zasad stosowania procedur zamówień publicznych obowiązywało od progu 30,0 tys. euro netto. Obecnie ustawodawca odszedł od konieczności przeliczania kwot z EUR na PLN i ustalił próg podstawowy na wartość stałą 130 000 PLN. Pozostałe progi stosowania przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych pozostały bez zmian.
- Obowiązkowej elektronizacji zamówień krajowych. Oznacza to, że począwszy od 1 stycznia 2021 r. we wszystkich postępowaniach oferty muszą być składane elektronicznie. Co istotne, złożenie oferty w formie papierowej będzie skutkowało jej obligatoryjnym odrzuceniem.
- Nowego trybu „podstawowego” dla zamówień krajowych. Z zamówień krajowych całkowicie usunięto tryb udzielania zamówień przetargu nieograniczonego, który dotychczas był najczęściej spotykaną i stosowaną formułą. Zamiast niego nowa ustawa wprowadziła do katalogu trybów krajowych nową procedurę – tryb podstawowy mający trzy warianty różniące się zasadniczo w zakresie komponentu negocjacyjnego – pierwszy nie dopuszcza negocjacji, drugi wyłącznie w zakresie podlegających ocenie kryteriów oceny ofert, a trzeci w jeszcze szerszym zakresie.
- Specyfikacji Warunków Zamówienia. Jest podstawowym dokumentem zamówienia, sporządzonym przez zamawiającego, służącym do określenia lub opisanie warunków zamówienia. Zmiany w zakresie nazewnictwa SWZ nie zmieniają dotychczasowych zasad związanych z jej przygotowaniem, w tym zasad udzielania zamówień publicznych. Za pomocą tego dokumentu zamawiający opisuje swoje potrzeby zakupowe, określa zasady uczestnictwa w postępowaniu oraz podaje inne niezbędne informacje dotyczące procedury oraz realizacji umowy w sprawie zamówienia publicznego. Na jej podstawie wykonawcy podejmują decyzję o udziale bądź braku udziału w postępowaniu. SWZ powinna być zatwierdzona przez kierownika zamawiającego albo przez pracownika zamawiającego, któremu kierownik ten powierzył pisemnie dokonanie takiej czynności.

³¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.

ZAŁĄCZNIKI

- Obniżenia wysokości wadiów. W zamówieniach krajowych zamawiający mogą żądać wadiów do 1,5% wartości zamówienia netto, a w przypadku postępowań unijnych do 3% wartości zamówienia netto.
- Zwiększenia roli planowania zamówień. Nowa ustawa wprowadziła obowiązek bieżącego aktualizowania planów postępowań o zamówienia publiczne. Publikacja planów będzie następowała w jednym miejscu, tj. w Biuletynie Zamówień Publicznych.
- Nowych obowiązków analitycznych przy postępowaniach powyżej progów unijnych. Przed wszczęciem postępowania powyżej progów unijnych ustawodawca nałożył na zamawiającego szereg obowiązków, do których należą:
  - przygotowanie analizy potrzeb i wymagań, obejmującej badanie możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb z wykorzystaniem zasobów własnych zamawiającego i rozeznanie rynku w aspekcie alternatywnych środków zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb oraz możliwych wariantów realizacji zamówienia (albo wskazania, że jest wyłącznie jedna możliwość wykonania zamówienia);
  - określenie orientacyjnej wartości zamówienia dla każdego ze zidentyfikowanych wariantów, możliwość podziału zamówienia na części, przewidywany tryb, możliwość uwzględnienia aspektów społecznych, środowiskowych lub innowacyjnych;
  - zidentyfikowanie ryzyka związanego z postępowaniem o udzielenie zamówienia i jego realizacją.
- Zwiększenia jawności złożonych dokumentów. Nowa ustawa nakłada na zamawiających obowiązek niezwłocznego udostępnienia ofert złożonych w postępowaniu. Przekazanie ofert wraz z załącznikami ma nastąpić maksymalnie w terminie trzech dni od otwarcia. Na zasadzie wyjątku od zasady jawności wykonawcy mogą wyraźnie zidentyfikować informacje jako tajemnicę przedsiębiorstwa – jednak ustawodawca wymaga, by przy złożeniu oferty wykonawca taki przedstawił zamawiającemu uzasadnienie dla ich ochrony.
- Obniżenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Nowa ustawa ogranicza zasadniczo próg wysokości zabezpieczenia, jakiego może żądać zamawiający do 5% ceny. 10% zabezpieczenia jest dopuszczalne wyłącznie, gdy jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia lub wystąpieniem opisanego w dokumentacji ryzyka związanego z realizacją zamówienia. Ponadto zamawiający może dokonać pełnego zwrotu zabezpieczenia już po wykonaniu zamówienia, a częściowego po wykonaniu części zamówienia, jeśli przewidział taką możliwość. Ponadto ustawodawca przewidział, że zamawiający może ustalić zwrot 30% kwoty zatrzymanej po upływie gwarancji (dotychczas prawo to dotyczyło wyłącznie rękojmi).
- Braku ograniczeń odwołania do KIO. Nowa ustawa dała wykonawcom prawo do środków ochrony prawnej bez względu na wartość przedmiotu zamówienia, jak również charakter czynności w postępowaniu dotyczącym zamówienia publicznego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, w celu zapewnienia zgodności sposobu realizacji programów operacyjnych z pra-

Wytyczne
horyzontalne

wem Unii Europejskiej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów operacyjnych i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą może wydać wytyczne dotyczące m.in. trybu dokonywania wyboru projektów, kwalifikowalności wydatków w ramach programów operacyjnych oraz trybu i zakresu sprawozdawczości oraz monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych.

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020

Wytyczne określają ujednoczone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Aktualna wersja została zatwierdzona przez Ministra Inwestycji i Rozwoju 22 sierpnia 2019 roku. W rozdziale 6 określone zostały szczegółowe procedury kwalifikowalności wydatków i zasady udzielania zamówień w ramach projektów, w tym rozeznanie rynku (dla zamówień o wartości od 20 tys. zł do 50 tys. zł netto) oraz zasada konkurencyjności (w przypadku zamówień przekraczających wartość 50 tys. zł netto). Zgodnie z pkt 6.2 Ocena kwalifikowalności – wydatki w ramach projektu powinny zostać poniesione w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów.

Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014–2020

Celem wytycznych jest zapewnienie jednolitego stosowania przez właściwe instytucje przepisów w zakresie trybów wyboru projektów, z uwzględnieniem specyfiki procedur wyboru projektów współfinansowanych ze środków EFS. Wytyczne te zawierają postanowienia dotyczące m.in. ogólnych reguł związanych z wyborem projektów oraz trybu konkursowego wyboru projektów. W rozdziale 3 dotyczącym podstawowych zasad w zakresie wyboru projektów określono, że IZ odpowiada za opracowanie propozycji kryteriów wyboru projektów, oraz procedur wyboru projektów. Każde kryterium musi zostać zatwierdzone przez właściwy Komitet Monitorujący. W rozdziale 4 dotyczącym ogólnych warunków wyboru projektów wskazano, że właściwa instytucja podczas procesu wyboru projektów zobowiązana jest do przestrzegania zasad: przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania, równego traktowania wnioskodawców.

6.4. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, poz. 320, ze zm.).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, poz. 289, ze zm.).
3. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.).
4. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, ze zm.).
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.).
6. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.)
7. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2020, ze zm.).
8. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 1078, ze zm.) – uchylone z dniem 20 lutego 2018 r.
10. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 647, ze zm.).

6.5. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
8. Sejmowa Komisja Gospodarki i Rozwoju
9. Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
10. Senacka Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności
11. Senacka Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej
12. Biuro Analiz Sejmowych
13. Biblioteka Sejmowa
14. Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Kancelarii Senatu RP
15. Dyrektor Krajowej Szkoły Administracji Publicznej
16. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
17. Minister Rozwoju i Technologii
18. Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości
19. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
20. Wojewoda Lubelski
21. Marszałek Województwa Lubelskiego
22. Wojewoda Podkarpacki
23. Marszałek Województwa Podkarpackiego
24. Wojewoda Podlaski
25. Marszałek Województwa Podlaskiego
26. Wojewoda Świętokrzyski
27. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
28. Wojewoda Warmińsko-Mazurski
29. Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego

6.6. Stanowisko Ministra do informacji o wynikach kontroli

MINISTER
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

GRZEGORZ PUDA

data: 11 grudnia 2022

znak sprawy: DKN-Ia.0810.1.2022.DB

telefon: 22 2738819

e-mail: Dorota.Blaszczyk@mfi.gov.pl

Adresat

Pan Marian Banaś

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Dotyczy: informacji o wynikach kontroli NIK nr P/22/073 pn. „Rozwój nowych pomysłów biznesowych dofinansowanych z POPW”

Szanowny Panie Prezesie,

dziękując za przekazanie Informacji o wynikach kontroli pn. „Rozwój nowych pomysłów biznesowych dofinansowanych z POPW” poniżej przedstawiam stanowisko w przedmiotowej sprawie.

- 1. Uwzględnienie w planach kontroli systemowej zakresu dotyczącego prawidłowości i terminowości postępowania Instytucji Pośredniczącej w procesie odzyskiwania środków od beneficjentów działania 1.1. POPW w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości.**

W trakcie najbliższej kontroli systemowej w PARP uwzględniony zostanie zakres dotyczący sprawdzenia prawidłowości i terminowości postępowania tej instytucji w procesie odzyskiwania środków od beneficjentów działania 1.1 jako następstwa stwierdzonych nieprawidłowości.

- 2. Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez PARP zadań w zakresie rozwiązywania umów o dofinansowanie działania 1.1. POPW z winy beneficjentów, z uwzględnieniem aspektu odzyskiwania wypłaconych im środków.**

W ramach wzmocnienia nadzoru nad wykonywaniem zadań w zakresie rozwiązywania umów o dofinansowanie z beneficjentami działania 1.1 PARP zostanie zobowiązany do cyklicznego przesyłania ww. danych wraz z informacją o postępie działań związanych z odzyskiwaniem środków.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa,
tel. 22 273 70 10, fax 22 273 70 11, www.gov.pl/web/fundusze-regiony,
www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pismo spełnia zasady dostępności.

Ponadto informuję, że już jako następstwo kontroli NIK nr I/20/003/KST pn. „Udzielanie i rozliczanie środków wsparcia z wybranych działań i poddziałań POPW przez PARP” został wprowadzony w PARP szereg usprawnień mających zminimalizować występowanie opóźnień stwierdzonych również w kontroli nr P/22/073, w tym zapewniono:

- a) niezwłoczne, po upływie terminu, o którym mowa w art. 207 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), przekazywanie do właściwego departamentu wniosków o wszczęcie postępowań administracyjnych wraz z dokumentacją niezbędną do realizacji tego procesu;
- b) sprawne podejmowanie działań mających na celu weryfikację wystąpienia nieprawidłowości w projektach w pierwszym możliwym terminie po uzyskaniu informacji, w tym od organów ścigania, mogących wskazywać na ryzyka ich wystąpienia;
- c) niezwłoczne stwierdzanie wystąpienia nieprawidłowości lub ich braku w realizowanych projektach; w tym celu dokumentacja z kontroli jest przekazywana do departamentów wdrażających bez zbędnej zwłoki po zakończeniu kontroli.
- d) aktualizację procedury „Wydawanie decyzji administracyjnych oraz postępowanie w sprawach odwołań od decyzji administracyjnych” poprzez doprecyzowanie terminów w sposób wskazany przez NIK (zastąpienie terminu „niezwłocznie” terminem dniowym).

Dodatkowo zwracam uwagę, że w Informacji o wynikach kontroli czterokrotnie¹ błędnie wymieniono nazwę komórki organizacyjnej, odpowiadającej za realizację zadań związanych z obsługą Ministra pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej POPW – zamiast „Departament Programów Regionalnych” powinno być „Departament Programów Ponadregionalnych”.

Z poważaniem

Grzegorz Puda

/podpisano elektronicznie/

---

¹ Str. 13 – ostatni akapit; str. 39 – trzeci akapit; str. 44 – drugi akapit (dwukrotnie).